

IV

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE
UNIJE

SVET

SKUPNI SEZNAM VOJAŠKEGA BLAGA EVROPSKE UNIJE

ki ga je Svet sprejel 14. marca 2016

(opreme, zajete v Skupnem stališču Sveta 2008/944/SZVP, ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme)(s katerim se posodobi in nadomesti Skupni seznam vojaškega blaga Evropske unije, ki ga je Svet sprejel 9. februarja 2015 ⁽¹⁾)

(SZVP)

(2016/C 122/01)

- Opomba 1 *Pojmi v „narekovajih“ so opredeljeni pojmi. Glej „Opredelitve pojmov, uporabljenih v tem seznamu“, priložene temu seznamu.*
- Opomba 2 *V nekaterih primerih so kemikalije razvrščene po imenu in številki CAS. Seznam se uporablja za kemikalije z isto strukturno formulo (vključno s hidrati) ne glede na ime ali številko CAS. Številke CAS so prikazane za pomoč pri ugotavljanju določene kemikalije ali mešanice, neodvisno od nomenklature. Številke CAS ni mogoče uporabljati kot edinstvenih identifikatorjev, ker imajo nekatere oblike navedene kemikalije različne številke CAS, mešanice, ki vsebujejo kemikalijo s seznama, pa imajo prav tako lahko različne številke CAS.*
- ML1 **Gladkocevno orožje kalibra do 20 mm, drugo orožje in avtomatsko orožje kalibra 12,7 mm (kalibra 0,50 palca) ali manjšega kalibra in dodatki, našteti spodaj, in posebej zanje zasnovane komponente:**
- Opomba ML1. ne zajema:
- a. strelnega orožja, posebej zasnovanega za uporabo s slepimi naboji in iz katerega ni mogoče izstreliti izstrelka;
  - b. strelnega orožja, posebej zasnovanega za izstreljevanje vodenih izstrelkov, ki nimajo visoko eksplozivne polnitve ali komunikacijske povezave, na razdaljo manj kot ali enako 500 m;
  - c. orožja, pri katerem se uporablja robno tulčno strelivo in ki ni popolnoma avtomatsko;
  - d. „onesposobljenega strelnega orožja“.
- a. puške in karabinke, revolverji, brzostrelke in pištole;
- Opomba ML1.a. ne zajema:
- a. pušk in karabink, izdelanih pred letom 1938;
  - b. reprodukcij pušk in karabink po izvirnikih, izdelanih pred letom 1890;

⁽¹⁾ UL C 129, 21.4.2015.

- c. revolverjev, pištol in brzostrelk, izdelanih pred letom 1890, ter njihovih reprodukcij;
  - d. pušk ali revolverjev, posebej zasnovanih tako, da se za izstrelitev inertnih nabojev uporabi stisnjeni zrak ali CO₂.
- b. gladkocevno orožje, in sicer:
- 1. gladkocevno orožje, posebej zasnovano za vojaške namene;
  - 2. drugo gladkocevno orožje, in sicer:
    - a. popolnoma avtomatsko orožje;
    - b. polavtomatsko ali potezno orožje;

Opomba ML1.b.2 ne zajema orožja, posebej zasnovanega tako, da se za izstrelitev inertnih nabojev uporabi stisnjeni zrak ali CO₂.

Opomba ML1.b. ne zajema:

- a. gladkocevnega orožja, izdelanega pred letom 1938;
- b. reprodukcij gladkocevnega orožja po izvornikih, izdelanih pred letom 1890;
- c. gladkocevnega orožja, ki se uporablja v lovske ali športne namene. To orožje ne sme biti zasnovano posebej za vojaške namene in ne sme biti popolnoma avtomatsko orožje;
- d. gladkocevnega orožja, posebej zasnovanega za:
  - 1. usmrnitev domačih živali;
  - 2. pomirjanje živali;
  - 3. seizmološke teste;
  - 4. izstreljevanje industrijskih izstrelkov ali
  - 5. motilne improvizirane eksplozivne naprave (IED).

OPOMBA Za motilce glej ML4. in vnos 1A006 na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.

- c. orožje, pri katerem se uporablja breztulčno strelivo;
- d. snemljivi okviri za naboje, dušilci zvoka ali predružačevalci, posebni nastavki za pritrjevanje, optične namerilne naprave in razbijala plamenov za orožje, navedeno v ML1.a., ML1.b. ali ML1.c.

Opomba ML1.d. ne zajema optičnih namerilnih naprav za orožje brez elektronske obdelave slik s povečavo 9 ali več, če niso posebej zasnovane ali prirajene za vojaške namene oziroma nimajo nikakršnih mrežic, posebej zasnovanih za vojaške namene.

ML2

Gladkocevno orožje kalibra najmanj 20 mm, drugo orožje ali oborožitev kalibra nad 12,7 mm (kalibra 0,50 palca), metalci in dodatki, naštetih spodaj, in posebej zanje zasnovane komponente:

- a. topovi, havbice, minometi, protitankovsko orožje, metalci izstrelkov, vojaški plamenometi, puške, netrajni topovi, gladkocevno orožje in zanje namenjene naprave za zmanjševanje opaznosti;

Opomba 1 ML2.a. vključuje injektorje, merilne naprave, hranilne posode in druge komponente, posebej zasnovane za uporabo s tekočimi pogonskimi polnitvami za opremo, navedeno v ML2.a.

Opomba 2 ML2.a. ne zajema:

- a. pušk, gladkocevnega orožja in karabink, izdelanih pred letom 1938;
- b. reprodukcij pušk, gladkocevnega orožja in karabink po izvornikih, izdelanih pred letom 1890;
- c. topov, havbic in minometov, izdelanih pred letom 1890;
- d. gladkocevnega orožja, ki se uporablja v lovske ali športne namene. To orožje ne sme biti zasnovano posebej za vojaške namene in ne sme biti popolnoma avtomatsko orožje.
- e. gladkocevnega orožja, posebej zasnovanega za:
  1. usmrtitev domačih živali;
  2. pomirjanje živali;
  3. seizmološke teste;
  4. izstreljevanje industrijskih izstrelkov ali
  5. motilne improvizirane eksplozivne naprave (IED);

OPOMBA Za motilce glej ML4. in vnos 1A006 na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.

- f. ročnih metalcev izstrelkov, posebej zasnovanih za izstreljevanje vodenih izstrelkov, ki nimajo visoko eksplozivne polnitve ali komunikacijske povezave, na razdaljo manj kot ali enako 500 m.
- b. metalci ali generatorji dima, plina in pirotehničnih sredstev, posebej zasnovani ali prirejeni za vojaške namene;

Opomba ML2.b. ne zajema signalnih pištol.

- c. namerilne naprave za orožje in nastavki za namerilne naprave za orožje, ki imajo vse naslednje značilnosti:
  1. so posebej zasnovani za vojaške namene ter
  2. so posebej zasnovani za orožje iz ML2.a.;
- d. nastavki in snemljivi okvirji za naboje, posebej zasnovani za orožje iz ML2.a.

ML3

Strelivo in naprave za nastavljanje vžigalnikov, naštetih spodaj, in posebej zanje zasnovane komponente:

- a. strelivo za orožje, navedeno v ML1, ML2 ali ML12;
- b. naprave za nastavljanje vžigalnikov, posebej zasnovane za strelivo, navedeno v ML3.a.

Opomba 1 Posebej zasnovane komponente, navedene v ML3, vključujejo:

- a. kovinske ali plastične dele, kot so kapice netilk, čaše za krogle, vezni členki za naboje, vodilni prstani in kovinski sestavni deli streliva;
- b. naprave za varovanje in armiranje, vžigalnike, senzorje in inicialne naprave;
- c. vire električne energije z visokim enkratnim delovnim učinkom;
- d. gorljive tulce za polnitve;
- e. podstrelivo, vključno z bombicami, minami in v končni fazi vodenimi izstrelki.

Opomba 2 ML3.a. ne zajema:

- a. streliva brez nabojev (manevrskega streliva);
- b. streliva s slepimi naboji s preluknjano smodniško komoro;

- c. drugega streliva brez nabojev in streliva s slepimi naboji, ki nima komponent, zasnovanih za ostro strelivo, ali
- d. komponent, posebej zasnovanih za strelivo brez nabojev ali strelivo s slepimi naboji iz točk 2.a., b. ali c. te opombe.

Opomba 3 ML3.a. ne zajema nabojev, posebej zasnovanih za enega od naslednjih namenov:

- a. signaliziranje;
- b. odganjanje ptic ali
- c. zažiganje plinskih hlapov na naftnih vrelcih.

ML4

Bombe, torpedi, rakete, vodeni izstrelki, druga eksplozivna telesa in polnjenja ter z njimi povezana oprema in dodatki, naštetih spodaj, in posebej zanje zasnovane komponente:

OPOMBA 1: Glede opreme za vodenje in navigacijo glej ML11.

OPOMBA 2: Za letalske sisteme za zaščito pred izstrelki (AMPS) glej ML4.c.

- a. bombe, torpedi, granate, dimne bombe, rakete, mine, vodeni izstrelki, globinske bombe, rušilni naboji in rušilni kompleti, „pirotehnična“ sredstva, naboji in simulatorji (tj. oprema, ki simulira značilnosti tega blaga), posebej zasnovani za vojaške namene;

Opomba ML4.a. vključuje:

- a. dimne granate, ognjene bombe, zažigalne bombe in eksplozivna telesa;
- b. izpušne šobe raketnih motorjev vodenih raketnih izstrelkov in nosne dele bojnih konic.

- b. oprema, ki ima vse naslednje značilnosti:

1. je posebej zasnovana za vojaške namene ter
2. je posebej zasnovana za „dejavnosti“ v zvezi z naslednjim:
  - a. blagom iz ML4.a. ali
  - b. improviziranimi eksplozivnimi napravami (IED).

Tehnična opomba:

V ML4.b.2. „dejavnosti“ zajemajo upravljanje, izstreljevanje, polaganje, nadzor, praznjenje, razstreljevanje, aktiviranje, električno napajanje z enkratnim delovnim učinkom, preslepitev, motenje, odstranjevanje, odkrivanje ali odstranjevanje.

Opomba 1 ML4.b. vključuje:

- a. mobilno opremo za utekočinjanje plina, ki lahko proizvede najmanj 1 000 kg plina v tekoči obliki na dan;
- b. plavajoč električni vodniški kabel, primeren za odstranjevanje magnetnih min.

Opomba 2 ML4.b. ne zajema ročnih naprav, ki so po svoji zasnovi omejene le na odkrivanje kovinskih predmetov ter ne morejo razlikovati med minami in drugimi kovinskimi predmeti.

- c. letalski sistemi za zaščito pred izstrelki (AMPS).

Opomba ML4.c. ne zajema AMPS, ki imajo vse naslednje značilnosti:

- a. katere koli od naslednjih senzorjev za opozarjanje na izstrelke:
  1. pasivni senzorji z maksimalno odzivnostjo med 100 in 400 nm ali
  2. aktivni impulzni Dopplerjevi senzorji za opozarjanje na izstrelke;

- b. sisteme za protiukrepe;
- c. svetlobne signale z vidnim podpisom in infrardečim podpisom za preslepitev izstrelkov zemlja-zrak ter
- d. sistem je nameščen na „civilnem zrakoplovu“ in ima vse naslednje značilnosti:
  - 1. sistem AMPS deluje le na posebnem „civilnem letalu“, na katerem je nameščen poseben sistem AMPS in za katerega se izda:
    - a. civilni certifikat tipa, ki ga izdajo organi za civilno letalstvo v eni ali več državah članicah EU ali državah, ki sodelujejo pri Wassenaarskem sporazumu, ali
    - b. enakovreden dokument, ki ga priznava Mednarodna organizacija za civilno letalstvo (ICAO);
  - 2. AMPS uporablja zaščito za preprečevanje nepooblaščenega dostopa do „programske opreme“ in
  - 3. AMPS vključuje aktivni mehanizem, ki preprečuje delovanje sistema v primerih odstranitve s „civilnega letala“, v katerem je bil nameščen.

ML5

Naprave za vodenje ognja in z njimi povezana oprema za alarmiranje in opozarjanje ter s tem povezani sistemi, oprema za testiranje in uravnavanje ter protiukrepe, naštetih spodaj, posebej zasnovani za vojaško uporabo, ter posebej zanje zasnovane komponente in dodatki:

- a. namerilne naprave za orožje, računalniki za bombardiranje, naprave za usmerjanje orožja in sistemi za nadzor orožja;
  - b. sistemi za akvizicijo ciljev, označevanje, merjenje razdalje, nadzorovanje ali sledenje ciljem; oprema za odkrivanje, zlivanje podatkov, prepoznavanje ali identifikacijo in oprema za integracijo senzorjev;
  - c. oprema za protiukrepe zoper blago iz ML5.a. ali ML5.b.;
- Opomba V ML5.c. oprema za protiukrepe vključuje opremo za odkrivanje.
- d. oprema za testiranje ali uravnavanje na terenu, posebej zasnovana za blago iz ML5.a., ML5.b. ali ML5.c.

ML6

Kopenska vozila in njihove komponente, in sicer:

OPOMBA Glede opreme za vodenje in navigacijo glej ML11.

- a. kopenska vozila in komponente zanje, posebej zasnovana ali prirejena za vojaško uporabo;

Tehnična opomba:

V ML6.a. izraz „kopenska vozila“ vključuje tudi priklopnike.

- b. druga kopenska vozila in njihove komponente, in sicer:
  - 1. vozila, ki imajo vse naslednje značilnosti:
    - a. so izdelana ali opremljena z materiali ali komponentami, ki nudijo balistično zaščito stopnje III (NIJ 0108.01, september 1985, ali primerljiv nacionalni standard) ali več;
    - b. menjalnik za pogon na sprednja in zadnja kolesa istočasno, vključno z vozili, ki imajo dodatna kolesa zaradi nosilnosti, s pogonom ali brez pogona;
    - c. po lestvici bruto mase vozila (GVWR) presegajo 4 500 kg ter
    - d. so zasnovana ali prirejena za terensko vožnjo;
  - 2. komponente, ki imajo vse naslednje značilnosti:
    - a. so posebej zasnovane za vozila iz ML6.b.1. in
    - b. nudijo balistično zaščito stopnje III (NIJ 0108.01, september 1985, ali primerljiv nacionalni standard) ali več.

OPOMBA Glej tudi ML13.a.

Opomba 1 ML6.a. vključuje:

- a. tanke in druga vojaška oklepna vozila in vojaška vozila, opremljena z nastavki za namestitvev orožja ali opremo za polaganje min ali izstreljevanje streliva, navedenega v ML4;
- b. oklepna vozila;
- c. amfibijska vozila in vozila za vožnjo po globlji vodi;
- d. vozila za izvleko in vozila za vleko ali prevoz streliva ali orožnih sistemov ter pripadajočo opremo za nakladanje in razkladanje.

Opomba 2 Kopensko vozilo, prirejeno za vojaško uporabo, navedeno v ML6.a., ima strukturne, električne ali mehanske spremembe na eni ali več vojaških komponentah, ki so posebej zasnovane za vojaške namene. Takšne komponente vključujejo:

- a. zaščito za pnevmatike, posebej zasnovano tako, da zagotavlja neprebojnost;
- b. oklepno zaščito vitalnih delov (npr. rezervoarja za gorivo ali dela za osebje);
- c. posebne ojačitve ali nastavke za orožje;
- d. zatemnitveno osvetlitev.

Opomba 3 ML6 ne zajema vozil, zasnovanih ali prilagojenih za prevažanje denarja ali dragocenih predmetov.

Opomba 4 ML6 ne zajema vozil, ki imajo vse naslednje značilnosti:

- a. izdelana so bila pred letom 1946;
- b. ne vključujejo blaga, navedenega na Skupnem seznamu vojaškega blaga EU in izdelanega po letu 1945, razen za reprodukcijo izvirnih komponent ali dodatkov za vozilo ter
- c. ne vključujejo orožja, opredeljenega v ML1, ML2 ali ML4, razen če to ni uporabno in z njim ni mogoče sprožiti izstrelkov.

ML7

Kemični ali biološki toksični agensi, t. i. „agensi za obvladovanje nemirov“, radioaktivni materiali, pripadajoča oprema, komponente in materiali, in sicer:

- a. biološki agensi ali radioaktivni materiali, „prilagojeni za uporabo v vojni“ z namenom povzročitve žrtev med ljudmi in živalmi, poškodovanja naprav ali uničenja poljščin ali okolja;
- b. agensi za kemično bojevanje, vključno z:

1. živčnimi bojnimi strupi:

- a. O-alkil (C_{10} ali manj, vključno s cikloalkilom) alkil- (metil, etil, n-propil ali izopropil)- fosfono-fluoridati, kot so:

sarin (GB): O-izopropil metilfosfonofluoridat (CAS 107-44-8) in

soman (GD): O-pinakolil metilfosfonofluoridat (CAS 96-64-0);

- b. O-alkil (C_{10} ali manj, vključno s cikloalkilom) N,N-dialkil (metil, etil, n-propil ali izopropil) fosforamidocianidati, kot so:

tabun (GA): O-etil N,N-dimetilfosforamidocianidat (CAS 77-81-6);

- c. O-alkil (H ali C_{10} ali manj, vključno s cikloalkilom) S-2-dialkil- (metil, etil, n-propil ali izopropil) -aminoetil alkil (metil, etil, n-propil ali izopropil) fosfonotiolati in ustrezne alkilirane in protonirane soli, kot so:

VX: O-etil S-2-diizopropilaminoetil metil fosfonotiolat (CAS 50782-69-9);

2. mehurjevci:
  - a. žveplove strupene mase, kot so:
    1. 2-kloroetilklorometilsulfid (CAS 2625-76-5);
    2. bis (2-kloroetil)sulfid (CAS 505-60-2);
    3. bis (2-kloroetiltio)metan (CAS 63869-13-6);
    4. 1,2-bis (2-kloroetiltio)etan (CAS 3563-36-8);
    5. 1,3-bis (2-kloroetiltio)-n-propan (CAS 63905-10-2);
    6. 1,4-bis (2-kloroetiltio)-n-butan (CAS 142868-93-7);
    7. 1,5-bis (2-kloroetiltio)-n-pentan (CAS 142868-94-8);
    8. bis (2-kloroetiltiometil)eter (CAS 63918-90-1);
    9. bis (2-kloroetiltioetil)eter (CAS 63918-89-8);
  - b. luiziti, kot so:
    1. 2-klorovinildikloroarzin (CAS 541-25-3);
    2. tris (2-klorovinil)arzin (CAS 40334-70-1);
    3. bis (2-klorovinil)kloroarzin (CAS 40334-69-8);
  - c. dušikove strupene mase, kot so:
    1. HN1: bis (2-kloroetil)etilamin (CAS 538-07-8);
    2. HN2: bis (2-kloroetil)metilamin (CAS 51-75-2);
    3. HN3: tris (2-kloroetil)amin (CAS 555-77-1);
3. agensi za onesposabljanje, kot so:
  - a. 3-kinuklidinil benzilat (BZ) (CAS 6581-06-2);
4. defolianti, kot so:
  - a. butil 2-kloro-4-fluorofenoksiacetat (LNF);
  - b. 2,4,5-triklorofenoksiocetna kislina (CAS 93-76-5), pomešana z 2,4-diklorofenoksiocetno kislino (CAS 94-75-7) (Agent Orange (CAS 39277-47-9));
- c. predhodne sestavine binarnega kemičnega orožja in ključne predhodne sestavine, in sicer:
  1. alkil (metil, etil, n-propil ali izopropil) fosfonil difluoridi, kot so:

DF: metil fosfonildifluorid (CAS 676-99-3);
  2. O-alkil (H ali C₁₀ ali manj, vključno s cikloalkilom) O-2-dialkil (metil, etil, n-propil ali izopropil) aminoetil alkil (metil, etil, n-propil ali izopropil) fosfoniti in ustrezne alkilirane in protonirane soli, kot so:

QL: O-etil O-2-di-izopropilaminoetil metilfosfonit (CAS 57856-11-8);
  3. klorosarin: O-izopropil metilfosfonokloridat (CAS 1445-76-7);
  4. klorosoman: O-pinakolil metilfosfonokloridat (CAS 7040-57-5);
- d. „agensi za obvladovanje nemirov“, aktivne kemične sestavine in njihove kombinacije, vključno z naslednjim:
  1. α-bromobenzenacetonitril, (bromobenzil cianid) (CA) (CAS 5798-79-8);
  2. [(2-klorofenil) metilen] propandinitril, (o-klorobenzilidenmalononitril) (CS) (CAS 2698-41-1);

3. 2-kloro-1-feniletanon, fenilacil klorid (ω -kloroacetofenon) (CN) (CAS 532-27-4);
4. dibenz-(b,f)-1,4-oksazefin, (CR) (CAS 257-07-8);
5. 10-kloro-5,10-dihidrofenasazin, (fenarsazin klorid), (adamsit), (DM) (CAS 578-94-9);
6. N-nonanoilmorfolin, (MPA) (CAS 5299-64-9);

Opomba 1 ML7.d. ne zajema „agensov za obvladovanje nemirov“, ki so pakirani posamično in so namenjeni osebni samoobrambi.

Opomba 2 ML7.d. ne zajema kemično aktivnih sestavin in njihovih kombinacij, ki so ustrezno označene in pakirane za uporabo v proizvodnji prehrabnih izdelkov ali v medicinske namene.

- e. oprema, posebej zasnovana ali prirejena za vojaške namene, zasnovana ali prirejena za razširjanje katerega od materialov ali sredstev, naštetih spodaj, in posebej zanjo zasnovane komponente:
  1. materiali ali agensi iz ML7.a., ML7.b. ali ML7.d. ali
  2. agensi za kemično bojevanje, narejeni iz predhodnih sestavin, navedeni v ML7.c.;
- f. oprema za zaščito in dekontaminacijo, posebej zasnovana ali prirejena za vojaške namene, komponente in mešanice kemikalij:
  1. oprema, zasnovana ali prirejena za obrambo zoper materiale, navedene v ML7.a., ML7.b. ali ML7.d., in posebej zanjo zasnovane komponente;
  2. oprema, zasnovana ali prirejena za dekontaminacijo predmetov, ki so bili kontaminirani z materiali, navedenimi v ML7.a. ali ML7.b., in posebej zanjo zasnovane komponente;
  3. mešanice kemikalij, posebej razvite ali pripravljene za dekontaminacijo predmetov, ki so bili kontaminirani z materiali, navedenimi v ML7.a. ali ML7.b.;

Opomba ML7.f.1. zajema:

- a. *prezračevalne enote, posebej zasnovane ali prirejene za filtriranje radioaktivnih, bioloških ali kemičnih snovi;*
- b. *zaščitno obleko.*

OPOMBA Glede civilnih plinskih mask, opreme za zaščito in dekontaminacijo glej tudi vnos 1A004 na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.

- g. oprema, posebej zasnovana ali prirejena za vojaške namene, zasnovana ali prirejena za odkrivanje ali prepoznavanje materialov iz ML7.a., ML7.b. ali ML7.d., in posebej zanjo zasnovane komponente;

Opomba ML7.g. ne zajema dozimetrov za merjenje sevanja za osebno rabo.

OPOMBA Glej tudi vnos 1A004 na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.

- h. „biopolimeri“, posebej zasnovani ali obdelani za odkrivanje ali prepoznavanje agensov za kemično bojevanje, zajetih v ML7.b., ter kulture posebnih celic, ki se uporabljajo za njihovo proizvodnjo;
- i. „biokatalizatorji“ za dekontaminacijo ali razgradnjo agensov za kemično bojevanje in biološki sistemi zanje, in sicer:
  1. „biokatalizatorji“, posebej zasnovani za dekontaminacijo ali razgradnjo agensov za kemično bojevanje iz ML7.b., ki so rezultat neposrednega laboratorijskega izbora ali genetske manipulacije bioloških sistemov;
  2. biološki sistemi, ki vsebujejo genetsko informacijo, specifično za proizvodnjo „biokatalizatorjev“ iz ML7.i.1.:
    - a. „ekspresijski vektorji“;
    - b. virusi;
    - c. kulture celic.

Opomba 1 ML7.b. in ML7.d. ne zajemata:

- a. cianklorida (CAS 506-77-4). Glej vnos 1C450.a.5. na Seznamu EU blaga z dvojno rabo;
- b. cianovodikove kisline (CAS 74-90-8);
- c. klora (CAS 7782-50-5);
- d. karbonil klorida (fosgen) (CAS 75-44-5). Glej vnos 1C450.a.4. na Seznamu EU blaga z dvojno rabo;
- e. difosgena (triklorometil-kloroformat) (CAS 503-38-8);
- f. se ne uporablja od leta 2004;
- g. ksilit bromida, orto: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4);
- h. benzil bromida (CAS 100-39-0);
- i. benzil jodida (CAS 620-05-3);
- j. bromoacetona (CAS 598-31-2);
- k. cianbromida (CAS 506-68-3);
- l. bromo metiletilketona (CAS 816-40-0);
- m. kloroacetona (CAS 78-95-5);
- n. etil jodoacetata (CAS 623-48-3);
- o. jodoacetona (CAS 3019-04-3);
- p. kloropikrina (CAS 76-06-2). Glej vnos 1C450.a.7. na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.

Opomba 2 ML7.h. in ML7.i.2. zajemata le specifične kulture celic in biološke sisteme, ne pa tudi celic in bioloških sistemov za civilne namene, npr. v kmetijstvu, farmaciji, zdravstvu, veterini, na okoljskem področju, pri predelavi odpadkov ali v prehrabeni industriji.

ML8

„Energetski materiali“ in pripadajoče snovi, in sicer:

OPOMBA 1. Glej tudi vnos 1C011 na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.

OPOMBA 2. Glede polnjenj in naprav glej ML4 in vnos 1A008 na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.

Tehnične opombe

1. V ML8., z izjemo ML8.c.11. ali ML8.c.12, „mešanica“ pomeni sestavo dveh ali več snovi, od katerih je vsaj ena navedena v ML8.
2. Vse snovi, našete v alineah pod ML8, so v tem seznamu zajete tudi, če se uporabljajo v namen, ki ga naslov ne omenja (npr. TAGN se v glavnem uporablja kot eksploziv, vendar se prav tako lahko uporablja kot gorivo ali oksidacijsko sredstvo).
3. Za ML8 je velikost delca povprečen premer delca na osnovi teže ali volumna. Pri vzorčenju in določanju velikosti delcev bodo uporabljeni mednarodni ali enakovredni nacionalni standardi.
  - a. „eksplozivi“, našeti spodaj, in njihove mešanice:
    1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroksan ali 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksidi) (CAS 97096-78-1);
    2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolato) tetra amin-kobalt (III) perklorat) (CAS 117412-28-9);
    3. CL-14 (diamino dinitrobenzofuroksan ali 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksidi) (CAS 117907-74-1);
    4. CL-20 (HNIW ali heksanitroheksaazaizovurcitan) (CAS 135285-90-4); hlatrati CL-20 (za „predhodne sestavine“ glej tudi ML8.g.3. in ML8.g.4.);

5. CP (2-(5-cianotetrazolato) penta amin-kobalt (III) perklorat) (CAS 70247-32-4);
6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroethylene, FOX7) (CAS 145250-81-3);
7. DATB (diaminotrinitrobenzen) (CAS 1630-08-6);
8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazin);
9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropirazin-1-oksidi, PZO) (CAS 194486-77-6);
10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-heksanitrobifenil ali dipikramid) (CAS 17215-44-0);
11. DNGU (DINGU ali dinitroglukoluril) (CAS 55510-04-8);
12. furazani, in sicer:
  - a. DAAOF (DAAF, DAAFox ali diaminoazoksifurazan);
  - b. DAAzF (diaminoazofurazan) (CAS 78644-90-3);
13. HMX in derivati (glede njegovih „predhodnih sestavin“ glej tudi ML8.g.5.), in sicer:
  - a. HMX (ciklotetrametilentetranitramin, oktahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazin, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-ciklooktan, oktogen) (CAS 2691-41-0);
  - b. difluoroaminirane analogne snovi HMX;
  - c. K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabicyclo [3,3,0]oktanon-3, tetranitrosemiglicouril ali keto-biciklični HMX) (CAS 130256-72-3);
14. HNAD (heksanitroadamantan) (CAS 143850-71-9);
15. HNS (heksanitrostilben) (CAS 20062-22-0);
16. imidazoli, in sicer:
  - a. BNNII (oktahidro-2,5-bis(nitroimino)imidazo [4,5-d]imidazol);
  - b. DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS 5213-49-0);
  - c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol);
  - d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol);
  - e. PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazol);
17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometilen hidrazin);
18. NTO (ONTA ali 3-nitro-1,2,4-triazol-5-on) (CAS 932-64-9);
19. polinitrokubani z več kakor štirimi nitro skupinami;
20. PYY (2,6-bis(pikrilamino)-3,5-dinitropiridin) (CAS 38082-89-2);
21. RDX in derivati, in sicer:
  - a. RDX (ciklotrimetilenetrinitramin, ciklonit, T4, heksahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazin, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triaza-cikloheksan, heksogen(ali heksogen)) (CAS 121-82-4);
  - b. keto-RDX (K-6 ali 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacikloheksanon) (CAS 115029-35-1);
22. TAGN (triaminoguanidinnitrat) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (triaminotrinitrobenzen) (CAS 3058-38-6) (za njegove „predhodne sestavine“ glej tudi ML8.g.7.);
24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoroamin) oktahidro-1,5-dinitro-1,5-diazocin);
25. tetrazoli, in sicer:
  - a. NTAT (nitrotriazol aminotetrazol);
  - b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol);

26. tetril (trinitrofenilmetilnitramin) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalin) (CAS 135877-16-6) (za njegove „predhodne sestavine“ glej tudi ML8.g.6.);
28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidin) (CAS 97645-24-4) (za njegove „predhodne sestavine“ glej tudi ML8.g.2.);
29. TNGU (SORGUYL ali tetranitroglikoluril) (CAS 55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazino[4,5-d]piridazin) (CAS 229176-04-9);
31. triazini, in sicer:
  - a. DNAM (2-oksi-4,6-dinitroamino-s-triazin) (CAS 19899-80-0);
  - b. NNHT (2-nitroimino-5-nitro-heksahidro-1,3,5-triazin) (CAS 130400-13-4);
32. triazoli, in sicer:
  - a. 5-azido-2-nitrotriazol;
  - b. ADHTDN (4-amino-3,5-dihidrazino-1,2,4-triazol dinitramid) (CAS 1614-08-0);
  - c. ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);
  - d. BDNTA ([bis-dinitrotriazol]amin);
  - e. DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4);
  - f. DNBT (dinitrobistriazol) (CAS 70890-46-9);
  - g. se ne uporablja od leta 2010;
  - h. NTDNT (1-N-(2-nitrotriazolo) 3,5-dinitrotriazol);
  - i. PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazol);
  - j. TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);
33. eksplozivi, ki niso omenjeni drugje pod ML8.a. in imajo katero koli od naslednjih značilnosti:
  - a. detonacijsko hitrost nad 8 700 m/s pri največji gostoti ali
  - b. detonacijski tlak nad 34 GPa (340 kbar);
34. se ne uporablja od leta 2013;
35. DNAN (2,4-dinitroanizol) (CAS 119-27-7);
36. TEX (4,10-dinitro-2,6,8,12-tetraoksa-4,10-diazaizovurcitan);
37. GUDN (Guanylurea dinitramid) FOX-12 (CAS 217464-38-5);
38. tetrazoli, in sicer:
  - a. BTAT (bis(2,2,2-trinitroetil)-3,6-diaminotetrazin);
  - b. LAX-112 (3,6-diamino-1,2,4,5-tetrazin-1,4-dioksid);
39. energetske ionske snovi, ki se talijo pri temperaturi med 343 K (70 °C) in 373 K (100 °C) in pri katerih hitrost detonacije presega 6 800 m/s ali je detonacijski tlak višji od 18 gPa (180 kbar);
40. BTNEN (bis(2,2,2-trinitroetil)-nitramin) (CAS 19836-28-3);

Opomba ML8.a. vključuje „eksplozivne kokristale“.

Tehnična opomba:

„Eksplozivni kokristal“ je trden material, ki sestoji iz urejene tridimenzionalne postavitve dveh ali več eksplozivnih molekul, od katerih je vsaj ena opredeljena v ML8.a.

- b. „pogonske snovi“, in sicer:
1. vse trdne „pogonske snovi“ s teoretično dosegljivim specifičnim impulzom (v normalnih okoliščinah), ki presega:
    - a. 240 sekund pri nekovinskih, nehalogeniziranih „pogonskih snoveh“;
    - b. 250 sekund pri nekovinskih, halogeniziranih „pogonskih snoveh“ ali
    - c. 260 sekund pri kovinskih „pogonskih snoveh“;
  2. se ne uporablja od leta 2013;
  3. „pogonske snovi“ s konstanto sile nad 1 200 kJ/kg;
  4. „pogonske snovi“, ki lahko vzdržujejo stabilno, linearno hitrost izgorevanja nad 38 mm/s (merjeno v obliki inhibiranega enojnega pramena (inhibited single strand) v normalnih okoliščinah pri tlaku 6,89 MPa (68,9 bar) in 294 K (21 °C));
  5. z elastomerom spremenjene lite dvobazne (EMCDB) „pogonske snovi“, ki pri 233 K (– 40 °C) izkazujejo več kot 5-odstotno sposobnost raztezanja pri največji obremenitvi;
  6. vse „pogonske snovi“, ki vsebujejo snovi iz ML8.a.;
  7. „pogonske snovi“, ki niso omenjene drugje na Skupnem seznamu vojaškega blaga EU in so posebej zasnovane za vojaške namene;
- c. „pirotehnika“, goriva in pripadajoče snovi, naštetih spodaj, in njihove mešanice:
1. letalska goriva, posebej pripravljena za vojaške namene;
Opomba Letalska goriva iz ML8.c.1. so končni izdelek in ne komponenta končnega izdelka.
  2. alan (aluminijev hidrid) (CAS 7784-21-6);
  3. karborani; dekarboran (CAS 17702-41-9); pentaborani (CAS 19624-22-7 in 18433-84-6) in njihovi derivati;
  4. hidrazin in derivati, in sicer (glede oksidirajočih derivatov hidrazina glej tudi ML8.d.8. in ML8.d.9.):
    - a. hidrazin (CAS 302-01-2) v koncentracijah 70 % ali več;
    - b. monometil hidrazin (CAS 60-34-4);
    - c. simetrični dimetil hidrazin (CAS 540-73-8);
    - d. nesimetrični dimetil hidrazin (CAS 57-14-7);*Opomba* ML8.c.4.a. ne zajema „mešanic“ hidrazina, posebej pripravljenih za protikorozivno zaščito.
  5. kovinska goriva, gorivne mešanice ali „pirotehnične“ mešanice v obliki delcev, bodisi sferičnih, atomiziranih, sferoidnih, luskastih bodisi mletih, proizvedeni iz materialov, ki vsebujejo 99 % ali več:
    - a. kovin, naštetih spodaj, in njihovih mešanic:
      1. berilija (CAS 7440-41-7) z velikostjo delcev pod 60 µm;
      2. železovega prahu (CAS 7439-89-6) z velikostjo delcev največ 3 µm, proizvedenega z redukcijo železovega oksida z vodikom;
    - b. mešanic, ki vsebujejo kar koli od naslednjega:
      1. cirkonij (CAS 7440-67-7), magnezij (CAS 7439-95-4) ali njune spojine z velikostjo delcev pod 60 µm ali
      2. borova (CAS 7440-42-8) ali borova karbidna (CAS 12069-32-8) goriva z najmanj 85-odstotno čistostjo in velikostjo delcev pod 60 µm;

Opomba 1 ML8.c.5. zajema „eksplozive“ in goriva, ne glede na to, ali so kovine ali zlitine vdelane v aluminij, magnezij, cirkonij ali berilij ali ne.

Opomba 2 ML8.c.5.b. velja le za kovinska goriva v obliki delcev, kadar so zmešana z drugimi snovmi, da tvorijo mešanico, pripravljeno za vojaške namene, kot so krmilni sistemi za tekoča ali gosta goriva, trdne pogonske snovi ali pirotehnične mešanice.

Opomba 3 ML8.c.5.b.2. ne zajema bora in borovega karbida, obogatenega z borom-10 (najmanj 20 % skupne vsebnosti bora-10).

6. vojaški materiali, ki vsebujejo zgoščevalce za ogljikovodikova goriva, posebej pripravljena za uporabo pri metalnih plamena ali zažigalnih bombah, kot so kovinski stearati (npr. oktal (CAS 637-12-7)) ali palmitati;
7. perklorati, klorati in kromati v mešanici s kovino v prahu ali drugimi sestavinami energetske bogatega goriva;
8. sferični ali sferoidni aluminijev prah (CAS 7429-90-5) z velikostjo delcev največ 60 µm, izdelan iz materialov, ki vsebujejo najmanj 99 % aluminija;
9. titanov subhidrid (TiH_n) s stoichiometrično sestavo $n = 0,65-1,68$;
10. tekoča goriva z visoko energijsko gostoto, ki niso navedena v ML8.c.1., in sicer:
  - a. mešana goriva, ki vsebujejo trdna in tekoča goriva (npr. borovo zmes), katerih gostota energije na osnovi mase je 40 MJ/kg ali več;
  - b. druga goriva z visoko energijsko gostoto in dodatki za goriva (npr. kuban, ionske raztopine, JP-7, JP-10), katerih gostota energije na osnovi volumna je 37,5 GJ na kubični meter ali več, merjeno pri 293 K (20 °C) in pritisku ene atmosfere (101,325 kPa);

Opomba ML8.c.10.b. ne zajema JP-4, JP-8, rafiniranih fosilnih goriv ali biogoriv ali goriv za motorje, certificirane za uporabo v civilnem letalstvu.
11. „pirotehnični“ in pirofori materiali, in sicer:
  - a. „pirotehnični“ ali pirofori materiali, izdelani posebej za povečanje ali obvladovanje proizvodnje sevalne energije v katerem koli delu infrardečega spektra;
  - b. mešanice magnezija, politetrafluoroetilena (PTFE) in vinilid difluorid heksafluoropropilen kopolimera (npr. MTV);
12. mešanice goriv, „pirotehnične mešanice“ ali „energetski materiali“, ki niso navedeni drugje v ML8 in izpolnjujejo vse naslednje pogoje:
  - a. vsebujejo več kot 0,5 % delcev od katere koli od naslednjih snovi:
    1. aluminij,
    2. berilij,
    3. bor,
    4. cirkonij,
    5. magnezij ali
    6. titan;
  - b. delce iz ML8.c.12.a., manjše od 200 nm, v kateri koli smeri, in
  - c. delce iz ML8.c.12.a. z vsaj 60-odstotno vsebnostjo kovin;
- d. oksidanti, naštetih spodaj, in njihove mešanice:
  1. ADN (amonijev dinitramid ali SR 12) (CAS 140456-78-6);
  2. AP (amonijev perklorat) (CAS 7790-98-9);

3. spojine s fluorom in:

- a. drugimi halogeni;
- b. kisikom ali
- c. dušikom;

Opomba 1 ML8.d.3. ne zajema klorovega trifluorida (CAS 7790-91-2).

Opomba 2 ML8.d.3 ne zajema dušikovega trifluorida (CAS 7783-54-2) v plinastem stanju.

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidin) (CAS 78246-06-7);
5. HAN (hidroksilamonijev nitrat) (CAS 13465-08-2);
6. HAP (hidroksilamonijev perklorat) (CAS 15588-62-2);
7. HNF (hidrazinijev nitroformat) (CAS 20773-28-8);
8. hidrazinov nitrat (CAS 37836-27-4);
9. hidrazinov perklorat (CAS 27978-54-7);
10. tekoči oksidanti, ki so sestavljeni iz inhibirane kadeče dušikove kisline ali jo vsebujejo (IRFNA) (CAS 8007-58-7);

Opomba ML8.d.10. ne zajema neinhibirane kadeče dušikove kisline.

e. veziva, mehčala, monomeri in polimeri, in sicer:

1. AMMO (azidometilmetiloksetan in njegovi polimeri) (CAS 90683-29-7) (za njegove „predhodne sestavine“ glej tudi ML8.g.1.);
2. BAMO (3,3-bis(azidometil)oksetan in njegovi polimeri) (CAS 17607-20-4) (za njegove „predhodne sestavine“ glej tudi ML8.g.1.);
3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropil)acetal) (CAS 5108-69-0);
4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropil)formal) (CAS 5917-61-3);
5. BTTN (butantrioltrinitrat) (CAS 6659-60-5) (za njegove „predhodne sestavine“ glej tudi ML8.g.8.);
6. energetični monomeri, mehčala ali polimeri, ki so posebej pripravljene za vojaške namene in vsebujejo kar koli od naslednjega:
  - a. nitro skupine;
  - b. azido skupine;
  - c. nitratne skupine;
  - d. nitraza skupine ali
  - e. difluoroamino skupine;
7. FAMA0 (3-difluoroaminometil-3-azidometil oksetan) in njegovi polimeri;
8. FEFO (bis-(2-fluoro-2,2-dinitroetil) formal) (CAS 17003-79-1);
9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-heksafluoropentan-1,5-diol formal) (CAS 376-90-9);
10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluoro-2-tri-fluorometil-3-oksaheptan-1,7-diol formal);
11. GAP (glicidilazid polimer) (CAS 143178-24-9) in njegovi derivati;
12. HTPB (hidroksi-terminirani polibutadien) s hidroksilovo funkcionalnostjo najmanj 2,2 in največ 2,4, vrednostjo hidroksila manj kot 0,77 meq/g in viskoznostjo pri 30 °C manj kot 47 P (CAS 69102-90-5);

13. poli(epiklorohidrin) s funkcionalnimi alkoholnimi skupinami z molekularno maso manj kot 10 000, in sicer:
    - a. poli(epiklorohidrindiol);
    - b. poli(epiklorohidrintriol);
  14. NENA(s) (spojine nitratocetilnitramina) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 in 85954-06-9);
  15. PGN (poli-GLYN, poliglicidilnitrat ali poli(nitratometil oksiran) (CAS 27814-48-8);
  16. poli-NIMMO (polinitratometilmetiloksetan), poli-NMMO ali poli(3-nitratometil-3-metiloksetan) (CAS 84051-81-0);
  17. polinitroortokarbonati;
  18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoroamino)etoksi] propan ali tris vinoksi propan adukt) (CAS 53159-39-0);
  19. 4,5 diazidometil-2-metil-1,2,3-triazol (izo-DAMTR);
  20. PNO (poli(3-nitrato oksetan));
- f. „aditivi“, in sicer:
1. osnovni bakrov salicilat (CAS 62320-94-9);
  2. BHEGA (bis-(2-hidroksietil) glikolamid) (CAS 17409-41-5);
  3. BNO (butadiennitriloksid);
  4. derivati ferocena, in sicer:
    - a. butacen (CAS 125856-62-4);
    - b. katocen (2,2-bis-etilferocetil propan) (CAS 37206-42-1);
    - c. ferocen-karboksilne kisline in estri ferocen-karboksilne kisline;
    - d. n-butilferocen (CAS 31904-29-7);
    - e. drugi aducirani polimerni derivati ferocena, ki niso navedeni drugje v ML8.f.4.;
    - f. etil-ferocen (CAS 1273-89-8);
    - g. propil-ferocen;
    - h. pentil-ferocen (CAS 1274-00-6);
    - i. diciklopentil-ferocen;
    - j. dicikloheksil-ferocen;
    - k. dietil-ferocen (CAS 1273-97-8);
    - l. dipropil-ferocen;
    - m. dibutil-ferocen (CAS 1274-08-4);
    - n. diheksil-ferocen (CAS 93894-59-8);
    - o. acetil ferocen (CAS 1271-55-2) / 1,1'-diacetil ferocen (CAS 1273-94-5);
  5. svinčev beta-rezorcilat (CAS 20936-32-7);
  6. svinčev citrat (CAS 14450-60-3);
  7. svinčevobakrovi helati beta-rezorcilata ali salicilatov (CAS 68411-07-4);
  8. svinčev maleat (CAS 19136-34-6);
  9. svinčev salicilat (CAS 15748-73-9);

10. svinčev stanat (CAS 12036-31-6);
11. MAPO (tris-1-(2-metil)aziridinilfosfinoksid) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis(2-metil aziridinil) 2-(2-hidroksiopropanoksi) propilaminofosfinoksid) in drugi derivati MAPO;
12. metil BAPO (bis(2-metil aziridinil) metilaminofosfinoksid) (CAS 85068-72-0);
13. N-metil-p-nitroanilin (CAS 100-15-2);
14. 3-nitraza-1,5-pentan diizocianat (CAS 7406-61-9);
15. organsko-kovinski spojivni reagenti, in sicer:
  - a. neopentil[dialil]oksi, tri[dioktil]fosfato-titanat (CAS 103850-22-2), znan tudi kot titan IV, 2,2[bis 2-propenolato-metil, butanolato, tris (dioktil) fosfato] (CAS 110438-25-0); ali LICA 12 (CAS 103850-22-2);
  - b. titan IV, [(2-propenolato-1) metil, n-propanolatometil] butanolato-1, tris[dioktil] pirofosfat ali KR3538;
  - c. titan IV, [(2-propenolato-1)metil, n-propanolatometil] butanolato-1, tris(dioktil)fosfat;
16. policianodifluoroaminoetilenoksid;
17. vezne snovi, in sicer:
  - a. 1,1R,1S-trimesoil-tris(2-etilaziridin) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8);
  - b. polifunkcionalni aziridinamidi z izoftalno, trimesinsko, izocianurno ali trimetiladipinsko osnovno strukturo in 2-metilni ali 2-etilni substituenti na obroču aziridina;

Opomba Točka ML8.f.17.b. vključuje:

  - a. 1,1H-izoftalol-bis(2-metilaziridin)(HX-752) (CAS 7652-64-4);
  - b. 2,4,6-tris(2-etil-1-aziridinil)-1,3,5-triazin (HX-874) (CAS 18924-91-9);
  - c. 1,1'-trimetiladipol-bis(2-etilaziridin) (HX-877) (CAS 71463-62-2);
18. propilenimin (2-metilaziridin) (CAS 75-55-8);
19. superfin železov oksid (Fe₂O₃) (CAS 1317-60-8) s specifično površino nad 250 m²/g in povprečno velikostjo delcev največ 3,0 nm;
20. TEPAN (tetraetilenpentaaminakrilonitril) (CAS 68412-45-3); cianoetilirani poliamini in njihove soli;
21. TEPANOL (tetraetilenpentaaminakrilonitrilglicidol) (CAS 68412-46-4); cianoetilirani poliamini, aducirani z glicidolom, in njihove soli;
22. TPB (trifenil bizmut) (CAS 603-33-8);
23. TEPB (tris (etoksifenil) bizmut) (CAS 90591-48-3);
- g. „predhodne sestavine“, in sicer:

OPOMBA ML8.g. se nanaša na navedene „energetske materiale“, ki se proizvajajo iz teh snovi.

  1. BCMO (3,3-bis(klorometil)oksetan) (CAS 78-71-7) (glej tudi ML8.e.1. in ML8.e.2.);
  2. dinitroazetidin-t-butilna sol (CAS 125735-38-8) (glej tudi ML8.a.28.);
  3. derivati heksaazaizovurcitan, vključno s HBIW (heksabenzilheksaazaizovurcitan) (CAS 124782-15.6) (glej tudi ML8.a.4.) in TAIW (tetraacetildibenzilheksaazaizovurcitan) (CAS 182763-60-6) (glej tudi ML8.a.4.);
  4. se ne uporablja od leta 2013;
  5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7,-tetraaza ciklooktan) (CAS 41378-98-7) (glej tudi ML8.a.13.);

6. 1,4,5,8-tetraazadekalin (CAS 5409-42-7) (glej tudi ML8.a.27.);
7. 1,3,5-triklorobenzen (CAS 108-70-3) (glej tudi ML8.a.23.);
8. 1,2,4-trihidroksibutan (1,2,4-butantriol) (CAS 3068-00-6) (glej tudi ML8.e.5.);
9. DADN (1,5-diacetil-3,7-dinitro-1, 3, 5, 7-tetraaza ciklooktan) (glej tudi ML8.a.13.).

Opomba 1 ML8 ne zajema naslednjih snovi, razen če so spojene ali mešane z „energetskimi materiali“, opredeljenimi v ML8.a., ali kovinami v prahu, opredeljenimi v ML8.c.:

- a. amonijev pikrat (CAS 131-74-8);
- b. črni smodnik;
- c. heksanitrodifenilamin (CAS 131-73-7);
- d. difluoroamin (CAS 10405-27-3);
- e. nitroškrob (CAS 9056-38-6);
- f. kalijev nitrat (CAS 7757-79-1);
- g. tetranitronaftalen;
- h. trinitroanisol;
- i. trinitronaftalen;
- j. trinitroksilen;
- k. N-pirolidinon;1-metil-2-pirolidinon (CAS 872-50-4);
- l. dioktilmaleat (CAS 142-16-5);
- m. etilheksilakrilat (CAS 103-11-7);
- n. trietilaluminij (TEA) (CAS 97-93-8), trimetilaluminij (TMA) (CAS 75-24-1) ter drugi pirofori kovinski alkili in arili litija, natrija, magnezija, cinka ali bora;
- o. nitroceluloza (CAS 9004-70-0);
- p. nitroglicerol (ali gliceroltrinitrat, trinitroglicerol) (NG) (CAS 55-63-0);
- q. 2,4,6-trinitrotoluen (TNT) (CAS 118-96-7);
- r. etilenediamindinitrat (EDDN) (CAS 20829-66-7);
- s. pentaeritrol tetranitrat (PENT) (CAS 78-11-5);
- t. svinčev azid (CAS 13424-46-9), navadni svinčev stifnat (CAS 15245-44-0) ali osnovni svinčev stifnat (CAS 12403-82-6) ter inicialni eksplozivi ali netilne mešanice, ki vsebujejo azide ali komplekse azidov;
- u. trietilenglikoldinitrat (TEGDN) (CAS 111-22-8);
- v. 2,4,6-trinitroresorcinol (stifnična kislina) (CAS 82-71-3);
- w. dietildifenilna sečnina (CAS 85-98-3); dimetildifenilna sečnina (CAS 611-92-7); metiletildifenilna sečnina [centraliti];
- x. N,N-difenilna sečnina (nesimetrična difenilna sečnina) (CAS 603-54-3);
- y. metil-N,N-difenilna sečnina (metilna nesimetrična difenilna sečnina) (CAS 13114-72-2);
- z. etil-N,N-difenilna sečnina (etilna nesimetrična difenilna sečnina) (CAS 64544-71-4);

- aa. 2-nitrodifenilamin (2-NDPA)(CAS 119-75-5);
- bb. 4-nitrodifenilamin (4-NDPA)(CAS 836-30-6);
- cc. 2,2-dinitropropanol (CAS 918-52-5);
- dd. nitroguanidin (CAS 556-88-7)(glej vnos 1C011.d. na Seznamu EU blaga z dvojno rabo).

Opomba 2 ML8 ne zajema amonijevega perklorata (ML8.d.2.), NTO (ML8.a.18.) ali katocena (ML8.f.4.b.) z vsemi naslednjimi značilnostmi:

- a. so posebej oblikovani in pripravljeni za civilne naprave za pridobivanje plinov;
- b. so v spojini ali mešanici, z neaktivnimi duroplastičnimi vezivi ali mehčali in imajo maso pod 250 g;
- c. največ 80 % mase aktivne snovi je amonijev perklorat (ML8.d.2.);
- d. vsebujejo največ 4 g NTO (ML8.a.18.) in
- e. vsebujejo največ 1 g katocena (ML8.f.4.b.).

ML9

Vojaška plovila (površinska ali podvodna), posebna mornariška oprema, dodatki, komponente in druga površinska plovila:

OPOMBA Glede opreme za vodenje in navigacijo glej ML11.

a. plovila in komponente, in sicer:

1. plovila (površinska ali podvodna), posebej zasnovana ali prirejena za vojaške namene, ne glede na njihovo trenutno tehnično ali operativno stanje in neodvisno od tega, ali vključujejo izstrelitvene sisteme ali oklepno zaščito, ter ladijski trupi ali deli ladijskih trupov za takšna plovila in komponente zanje, posebej zasnovane za vojaške namene;
2. površinska plovila, razen tistih iz ML9.a.1., ki imajo na plovilo pritrjeno ali integrirano kar koli izmed naslednjega:
  - a. avtomatsko orožje iz ML1 ali orožje iz ML2, ML4, ML12 ali ML19 ali ‚nastavke‘ oziroma podstavke za orožje kalibra 12,7 mm ali več;

Tehnična opomba:

‚Nastavki‘ se nanašajo na nastavke na orožju ali strukturno ojačitev za namen namestitve orožja.

b. sisteme za vodenje ognja iz ML5;

c. kar ima vse naslednje značilnosti:

1. ‚kemično, biološko, radiacijsko in jedrsko zaščito (NRKB)‘ in
2. ‚sistem predhodnega vlaženja ali izpiranja‘, zasnovan za namene dekontaminacije ali

Tehnični opombi:

1. ‚NRKB zaščita‘ je samostojni notranji prostor z značilnostmi, kot so prekomerni zračni pritisk, izolacija prezračevalnih sistemov, omejene odprtine za prezračevanje z NRKB filtri in omejene točke za dostop osebja, ki vključujejo zračne komore.
  2. ‚Sistem predhodnega vlaženja ali izpiranja‘ je sistem razprševanja morske vode, ki hkrati navlaži zunanjo nadgradnjo in palube plovila.
- d. aktivne orožne sisteme za protiukrepanje iz ML4.b., ML5.c. ali ML11.a., ki imajo kar koli izmed naslednjega:
1. ‚NRKB zaščito‘;

2. ladijski trup ali nadgradnjo, posebej zasnovano za zmanjšanje radarskega preseka;
  3. termične naprave za zmanjševanje opaznosti (npr. sistem za hlajenje izpušnih plinov), razen posebej zasnovanih za povečanje splošne učinkovitosti elektrarn ali zmanjšanje vpliva na okolje, ali
  4. sistem za zaščito pred magnetskimi minami za zmanjšanje magnetske opaznosti celotnega plovila;
- b. motorji in pogonski sistemi, posebej zasnovani za vojaške namene, in njihove komponente, posebej zasnovane za vojaške namene, in sicer:
1. dizelski motorji, posebej zasnovani za podmornice in ki imajo vse naslednje značilnosti:
    - a. izhodna moč najmanj 1,12 MW (1 500 hp) in
    - b. najmanj 700 vrtljajev na minuto;
  2. električni motorji, posebej zasnovani za podmornice in ki imajo vse naslednje značilnosti:
    - a. izhodna moč več kot 0,75 MW (1 000 KM);
    - b. sposobnost hitre spremembe smeri v vzvratno gibanje;
    - c. tekočinsko hlajenje in
    - d. popolna zaprtost;
  3. nemagnetni dizelski motorji, ki imajo vse naslednje značilnosti:
    - a. izhodna moč najmanj 37,3 kW (50 hp) in
    - b. nemagnetni delež nad 75 % skupne mase;
  4. pogonski sistemi, ki ne potrebujejo zraka' ('Air Independent Propulsion' – AIP), posebej zasnovani za podmornice;

Tehnična opomba:

„Pogonski sistem, ki ne potrebuje zraka' (AIP) omogoča, da podmornica med plovbo pod vodo uporablja pogonski sistem brez dostopa do atmosferskega kisika dlje, kot bi to sicer omogočale baterije. V ML9.b.4. AIP ne vključuje jedrske energije.

- c. podvodne naprave za odkrivanje, posebej zasnovane za vojaške namene, oprema za njihovo upravljanje in njihove komponente, posebej zasnovane za vojaške namene;
- d. protipodmorniške mreže in protitorpedne mreže, posebej zasnovane za vojaške namene;
- e. se ne uporablja od leta 2003;
- f. prežeme in priključki za ladijski trup, posebej zasnovani za vojaške namene, ki omogočajo sporazumevanje z opremo, ki je zunaj plovila, in njihove komponente, posebej zasnovane za vojaške namene;

Opomba ML9.f. vključuje priključke za plovila enoprevodniškega, večprevodniškega, koaksialnega ali valovodnega tipa in prežeme ladijskega trupa za plovila; oboji so odporni na prepuščanje vode od zunaj in ohranijo zahtevane lastnosti tudi več kot 100 m pod morsko gladino; vključuje tudi priključke z optičnimi vlakni in optične prežeme ladijskih trupov, posebej zasnovane za prenos „laserskih“ žarkov, ne glede na globino. ML9.f. ne vključuje običajnih prežem trupov za pogonske gredi in hidrodinamično krmiljenje.

- g. tihi ležaji, njihove komponente in oprema, katere del so ti ležaji, posebej zasnovani za vojaške namene in ki imajo vse naslednje značilnosti:
  1. plinsko ali magnetno visenje;
  2. aktivno maskiranje opaznosti ali
  3. dušenje vibracij.

ML10 **„Zrakoplovi“, „vozila, lažja od zraka“, brezpilotni zrakoplovi („UAV“), motorji in oprema za „zrakoplove“, pripadajoča oprema in komponente, posebej zasnovani ali prirejeni za vojaške namene:**

OPOMBA Glede opreme za vodenje in navigacijo glej ML11.

- a. „zrakoplovi“ s posadko in „vozila, lažja od zraka,“ ter posebej zanje zasnovane komponente;
- b. se ne uporablja od leta 2011;
- c. brezpilotni „zrakoplovi“ in „vozila, lažja od zraka“ ter pripadajoča oprema, naštetja v nadaljevanju, in posebej zanje zasnovane komponente:
  1. „UAV“, daljinsko vodeni zrakoplovi (remotely piloted air vehicles – RPV), avtonomno programljiva vozila in „vozila, lažja od zraka“ brez posadke;
  2. metalci izstrelkov, reševalna oprema in oprema za podporo na tleh;
  3. oprema, zasnovana za poveljevanje in nadziranje;
- d. pogonski motorji za zrakoplove in posebej zanje zasnovane komponente;
- e. oprema za oskrbo z gorivom v zraku, posebej zasnovana ali prirejena za kaj od spodaj naštetega, ali posebej zanjo zasnovane komponente:
  1. „zrakoplovi“ iz ML10.a. ali
  2. zrakoplovi brez posadke iz ML10.c.;
- f. ‚zemeljska oprema‘, posebej zasnovana za zrakoplove iz ML10.a., ali za motorje za zrakoplove iz ML10.d.;

Tehnična opomba:

‚Zemeljska oprema‘ vključuje opremo za oskrbo z gorivom pod pritiskom in opremo, posebej zasnovano za lajšanje operacij v omejenih predelih.

- g. oprema za omogočanje življenja za posadko, varnostna oprema za posadko in druge naprave za izhod v sili, ki v ML10.a. niso navedene, zasnovane za „zrakoplove“ iz ML10.a.;

Opomba ML10.g. ne zajema kontrolnih čelad za posadko, ki sploh nima opreme oziroma nima nastavkov ali pritrdišč za opremo iz Skupnega seznama vojaškega blaga EU.

OPOMBA Glede čelad glej tudi ML13.c.

- h. padala, jadrnalna padala in pripadajoča oprema, naštetja v nadaljevanju, in posebej zanje zasnovane komponente:
  1. padala, ki niso navedena drugje na Skupnem seznamu vojaškega blaga EU;
  2. jadrnalna padala;
  3. oprema, posebej zasnovana za padalce, ki skačejo z velike višine (npr. posebne obleke in čelade, sistemi za dihanje, navigacijska oprema);
- i. oprema za nadzorovano odpiranje ali avtomatski pilotni sistemi, zasnovani za spuščanje tovora s padali.

Opomba 1 ML10.a. ne zajema „zrakoplovov“ in „vozil, lažjih od zraka“ ali različic „zrakoplovov“, posebej zasnovanih za vojaške namene, ki imajo vse naslednje značilnosti:

- a. niso bojni „zrakoplovi“,
- b. niso konfigurirani za vojaške namene in nimajo vgrajene opreme ali dodatkov, posebej zasnovanih ali prirejenih za vojaške namene, in
- c. jih za civilno uporabo potrjuje organi za civilno letalstvo v eni ali več državah članicah EU ali državah, ki sodelujejo pri Wassenaarskem sporazumu.

Opomba 2 ML10.d. ne zajema:

- a. motorjev za zrakoplove, posebej zasnovanih ali prirejenih za vojaške namene, ki jih potrdijo organi za civilno letalstvo v eni ali več državah članicah EU ali državah, ki sodelujejo pri Wassenaarskem sporazumu, za uporabo v „civilnih letalih“, ali posebej zanje zasnovanih komponent;
- b. izmeničnih motorjev ali posebej zanje zasnovanih komponent, razen tistih, ki so bili posebej zasnovani za „UAVs“.

Opomba 3 V ML10.a. in ML10.d. posebej zasnovane komponente in pripadajočo opremo za nevojaške „zrakoplove“ ali motorje za zrakoplove, prirejene za vojaške namene, vključujejo le vojaške komponente in z vojsko povezano opremo, ki so potrebne pri prilagajanju za vojaške namene.

Opomba 4 V ML10.a. se med vojaške namene štejejo: bojevanje, vojaško izvidništvo, napadanje, vojaško usposabljanje, logistična podpora ter prevoz in spuščanje vojakov ali vojaške opreme iz zraka.

Opomba 5 ML10.a. ne zajema „zrakoplovov“ z vsemi naslednjimi značilnostmi:

- a. prvič so bili izdelani pred letom 1946;
- b. ne vključujejo blaga iz Skupnega seznama vojaškega blaga EU, razen če je to potrebno v skladu z varnostnimi standardi ali standardi plovnosti organov za civilno letalstvo v eni ali več državah članicah EU ali državah, ki sodelujejo pri Wassenaarskem sporazumu, in
- c. ne vključujejo orožja iz Skupnega seznama vojaškega blaga EU, razen če to ni uporabno in ne more več postati uporabno.

ML11

Elektronska oprema, „vesoljska plovila“ in komponente, ki niso navedene drugje na Skupnem seznamu vojaškega blaga EU, in sicer:

- a. elektronska oprema, posebej zasnovana za vojaške namene, in komponente, zasnovane posebej zanjo;

Opomba ML11.a. vključuje:

- a. opremo za elektronsko protiukrepanje in opremo za elektronsko protiprotiukrepanje (tj. opremo, zasnovano za oddajanje motečih ali napačnih signalov v radarske in radiokomunikacijske sprejemnike ali ki kako drugače otežuje sprejem, delovanje ali učinkovitost nasprotnikovih elektronskih sprejemnikov, vključno z njegovo opremo za protiukrepanje), vključno z opremo za motenje in proti motenju;
- b. cevi z zlahka prilagodljivo frekvenco (frequency agile tubes);
- c. elektronske sisteme ali opremo, zasnovano bodisi za nadziranje in spremljanje elektromagnetnega spektra v vojaške obveščevalne ali varnostne namene bodisi za ukrepanje zoper takšno nadziranje in spremljanje;
- d. podvodno protiukrepanje, vključno z akustičnim in magnetnim motenjem in lažnim oglašanjem ter opremo, zasnovano za oddajanje motečih ali napačnih signalov v sonarske sprejemnike;
- e. opremo za varovanje obdelave podatkov, opremo za varovanje podatkov ter opremo za varovanje prenašanja in oddajanja znakov ob uporabi šifrirnih postopkov;
- f. opremo za prepoznavanje, preverjanje in nalaganje ključev (keyloader) ter opremo za upravljanje, pripravo in razdeljevanje ključev;
- g. opremo za vodenje in navigacijo;
- h. digitalno radijsko opremo za prenos sporočil („digital troposcatter-radio communications transmission equipment“);
- i. digitalne demodulatorje, posebej zasnovane za obveščevalno dejavnost pri zaznavanju signalov („digital demodulators specially designed for signals intelligence“);
- j. „avtomatizirane sisteme za poveljevanje in nadziranje“.

OPOMBA Za „programsko opremo“, povezano z vojaškimi programsko definiranimi zvezami, glej ML21.

- b. oprema za motenje sistemov za globalno satelitsko navigacijo (GNSS) in posebej zanjo zasnovane komponente;
- c. „vesoljska plovila“, posebej zasnovana ali prirejena za vojaške namene, in komponente, posebej zasnovane za vojaške namene.

ML12 **Orožni sistemi z visoko kinetično energijo (high velocity kinetic energy weapon systems) in pripadajoča oprema, našeta spodaj, ter posebej zanje zasnovane komponente:**

- a. orožni sistemi s kinetično energijo, posebej zasnovani za uničenje ali odvrnitev (prekinitev naloge) nasprotnikovega predmeta;
- b. posebej zasnovani merilni in ocenjevalni pripomočki in preskusni modeli, vključno z diagnostičnim instrumentarijem in predmeti diagnoze za dinamično preskušanje projektilov in sistemov z visoko kinetično energijo.

OPOMBA Glede orožnih sistemov, ki uporabljajo podkalibrsko strelivo ali delujejo zgolj na kemični pogon, ter streliva zanje glej ML1 do ML4.

Opomba 1 Če gre za posebej zasnovane orožne sisteme z visoko kinetično energijo, ML12 vključuje naslednje:

- a. izstrelitvene pogonske sisteme, ki zmorejo mase, večje od 0,1 g, pospešiti do hitrosti nad 1,6 km/s, s posamičnim ali hitrim streljanjem;
- b. opremo za ustvarjanje primarne energije, električno zaščito (electric armour), hrambo energije (npr. visokozmogljivi kondenzatorji za hrambo energije), termični nadzor, kondicioniranje, preklapljanje ali upravljanje goriv ter električne vmesnike med električnim napajanjem, cevjo in drugimi funkcijami električnega nadzora kupole;

OPOMBA Za visokozmogljive kondenzatorje za hrambo energije glej tudi vnos 3A001.e.2 na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.

- c. sisteme za akvizicijo ciljev, sledenje ciljem, usmerjanje ognja in (sistem za)oceno škode;
- d. sisteme za samovodenje, vodenje ali preusmeritev pogona (stransko pospešenje) za projekte.

Opomba 2 ML12 zajema orožne sisteme z eno od naslednjih vrst pogona:

- a. elektromagnetno;
- b. elektrotermično;
- c. s plazmo;
- d. z lahkim plinom ali
- e. kemično (če je v kombinaciji z eno od prej naštetih vrst).

ML13 **Oklepna ali zaščitna oprema in konstrukcije in komponente, in sicer:**

- a. kovinske ali nekovinske oklepne plošče, ki imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:
  1. izdelane so tako, da ustrezajo določenemu vojaškemu standardu ali specifikaciji, ali
  2. so primerne za vojaške namene;

OPOMBA Glede zaščitnih plošč za neprebojne jopiče glej ML13.d.2.

- b. konstrukcije iz kovinskih in nekovinskih materialov ali njihovih kombinacij, posebej zasnovane za balistično zaščito vojaških sistemov, in posebej zanje zasnovane komponente;
- c. čelade, izdelane v skladu z vojaškimi standardi ali specifikacijami ali primerljivimi nacionalnimi standardi, in posebej zanje zasnovane školjke čelade, podloge in blazinice);

OPOMBA Za druge komponente ali dodatke za vojaške čelade glej ustrezni ML vnos.

- d. neprebojni jopiči ali zaščitna oblačila in njihove komponente:

1. mehki neprebojni jopiči ali zaščitna oblačila, izdelani po vojaških standardih ali specifikacijah ali enakovrednih standardih ali specifikacijah, in posebej zanje zasnovane komponente;

Opomba V ML13.d.1. vojaški standardi ali specifikacije vključujejo vsaj specifikacije neprebojnosti.

2. trde zaščitne plošče za neprebojne jopiče, ki zagotavljajo balistično zaščito stopnje III ali več (NIJ 0101.06, julij 2008) ali nacionalni ekvivalenti.

Opomba 1 ML13.b. vključuje materiale, posebej zasnovane, da bi zagotavljali oklepno zaščito, ki ustrezno reagira na eksploziv, ali za gradnjo vojaških zaklonišč.

Opomba 2 ML13.c. ne zajema običajnih jeklenih čelad, ki niso niti prirejene ali zasnovane tako, da bi jim lahko vgradili kakršno koli dodatno napravo, niti niso z njo opremljene.

Opomba 3 ML13.c. in ML13.d. ne zajemata čelad, neprebojnih jopičev ali zaščitnih oblačil, ki jih s seboj nosi (njihov)uporabnik za lastno zaščito.

Opomba 4 ML13 zajema samo čelade, posebej zasnovane za osebje za deaktiviranje bomb, in sicer posebej zasnovane za uporabo v vojaške namene.

OPOMBA 1 Glej tudi vnos 1A005 na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.

OPOMBA 2 Glede „vlaknenih ali nitastih materialov“, ki se uporabljajo v proizvodnji neprebojnih jopičev in čelad, glej vnos 1C010 na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.

ML14 **„Specializirana oprema za vojaško usposabljanje“ ali za simuliranje vojaških scenarijev, simulatorji, posebej zasnovani za usposabljanje za uporabo katerega koli strelnega orožja ali orožja, navedenega v ML1 ali ML2, ter posebej zanje zasnovane komponente in dodatki.**

Tehnična opomba:

Izraz „specializirana oprema za vojaško usposabljanje“ vključuje vojaške izvedbe naslednje opreme: simulatorjev napada, simulatorjev letalskih operacij, simulatorjev radarskih tarč, generatorjev radarski tarč, naprav za vaje iz usmerjanja ognja, naprav za vaje iz protipodmorniškega bojevanja, simulatorjev letenja (vključno s centrifugami, izdelanimi za usposabljanje pilotov/astronavtov), naprav za usposabljanje za delo z radarji (radar trainers), trenerjev za instrumentalno letenje, naprav za vaje iz navigacije, naprav za vaje iz izstreljevanja vodenih izstrelkov, opreme za označevanje ciljev, brezpilotnih „zrakoplovov“, naprav za vaje z oborožitvijo, naprav za vaje z brezpilotnimi „zrakoplovi“, mobilnih naprav, namenjenih usposabljanju, in opreme za usposabljanje za vojaške operacije na tleh.

Opomba 1 ML14 vključuje sisteme za ustvarjanje slik (image generating) in interaktivnih okolij za simulatorje, če so posebej zasnovani ali prirejeni za vojaške namene.

Opomba 2 ML14 ne zajema opreme, posebej zasnovane za usposabljanje za uporabo lovskega ali športnega orožja.

ML15 **Video oprema (imaging equipment) ali oprema za ustrezno protiukrepanje, našeta spodaj, posebej zasnovana za vojaške namene, ter posebej zanj zasnovane komponente in dodatki:**

- a. snemalniki in oprema za obdelavo slik;
- b. kamere, fotografska oprema in oprema za obdelavo filmov;
- c. oprema za ojačevanje slike;
- d. oprema za infrardeče ali toplotno slikovno snemanje in obdelavo;
- e. oprema za zaznavanje radarske slike;
- f. oprema za protiukrepanje ali ukrepanje zoper protiukrepanje z opremo, navedeno v alineah ML15.a. do ML15.e.

Opomba ML15.f. vključuje opremo, zasnovano za slabitev operacij ali učinkovitosti vojaških video sistemov ali za zmanjšanje učinkov takšnih slabitev.

Opomba 1 V ML15 izraz „posebej zasnovane komponente“ vključuje naslednje blago, če je zasnovano posebej za vojaške namene:

- a. cevi za pretvarjanje infrardečih slik;
- b. cevi za ojačenje slike (razen če pripadajo prvi generaciji);
- c. mikrokanalne plošče;
- d. cevi za televizijske kamere pri nizki osvetlitvi (low-light-level television camera tubes);

- e. detektorski nizi (vključno s sistemi za elektronsko povezavo ali za odčitavanje);
- f. piroelektrične cevi za televizijske kamere;
- g. hladilni sistemi za video sisteme;
- h. fotokromni ali elektrooptični električni zaklopi s hitrostjo zaklopa manj kot 100 μ s, razen ko gre za zaklope, ki so bistven del visokohitrostne kamere;
- i. razsmerniki slik z optičnimi vlakni;
- j. sestavljene polprevodniške fotokatode.

Opomba 2 ML15 ne zajema „cevi za ojačenje slike prve generacije“ ali opreme, posebej zasnovane za vgradnjo „cevi za ojačenje slike prve generacije“.

OPOMBA Glede razvrstitve namerilnih naprav za orožje, ki imajo cevi za „ojačenje slike prve generacije“, glej ML1, ML2 in ML5.a.

OPOMBA Glej tudi vnosa 6A002.a.2. in 6A002.b. na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.

ML16 **Kovani, liti in drugi nedokončani proizvodi, posebej zasnovani za blago, navedeno v ML1 do ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 ali ML19.**

Opomba ML16. se uporablja za nedokončane proizvode, kadar so določljivi po materialni sestavi, geometriji ali funkciji.

ML17 **Različna oprema, materiali in „knjižnice“, naštetih spodaj, in posebej zanje zasnovane komponente:**

- a. aparati za potapljanje in podvodno plavanje, posebej zasnovani ali prirejeni za vojaške namene, in sicer:
  - 1. avtonomni dihalni aparati za potapljanje zaprtega ali polzaprtega kroga (rebreather);
  - 2. aparati za podvodno plavanje, posebej zasnovani za uporabo z aparati za potapljanje iz ML17.a.1.;

OPOMBA Glej tudi vnos 8A002.q. na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.

- b. gradbena oprema, posebej zasnovana za vojaške namene;
- c. fitingi, prevleke in obdelave za maskiranje opaznosti, posebej zasnovani za vojaške namene;
- d. oprema za tehnično podporo na terenu, posebej zasnovana za uporabo na bojnih območjih;
- e. „roboti“, kontrolne enote za „robote“ in za „robote“ izdelane „enote za končno obdelavo“, ki imajo katero od naslednjih značilnosti:
  - 1. so posebej zasnovani za vojaške namene;
  - 2. opremljeni so s sredstvi za zaščito hidravličnih vodov pred poškodbami od zunaj prihajajočih balističnih drobcev (npr. imajo samotesnilne vode) in so zasnovani za uporabo hidravličnih tekočin s plameniščem nad 839 K (566 °C) ali
  - 3. so posebej zasnovani ali določeni za delovanje v okolju elektromagnetnega pulza (EMP);

Tehnična opomba:

Elektromagnetni pulz se ne nanaša na nenamerne motnje, ki jih povzroči elektromagnetno sevanje iz bližnje opreme (npr. strojev, naprav ali elektronike) ali udar strele.

- f. „knjižnice“, posebej zasnovane ali prirejene za vojaške namene, ki se uporabljajo s sistemi, opremo ali komponentami, opredeljenimi v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU;
- g. oprema za ustvarjanje jedrske energije ali pogonska oprema, vključno z „jedrskimi reaktorji“, posebej zasnovana za vojaške namene, in komponente zanjo, posebej zasnovane ali „prirejene“ za vojaške namene;

- h. oprema in materiali, prevlečeni ali obdelani tako, da bi bili čim manj opazni (signature suppression), posebej zasnovani za vojaške namene, razen tistih, ki so naštetih drugje na Skupnem seznamu vojaškega blaga EU;
- i. simulatorji, posebej zasnovani za vojaške „jedrske reaktorje“;
- j. premične servisne delavnice, posebej zasnovane ali ‚prirejene‘ za servisiranje vojaške opreme;
- k. premični električni generatorji, posebej zasnovani ali ‚prirejeni‘ za vojaške namene;
- l. rezervoarji, posebej zasnovani ali ‚prirejeni‘ za vojaške namene;
- m. trajekti, razen tistih, ki so navedeni drugje na Skupnem seznamu vojaškega blaga EU, mostovi in pontoni, posebej zasnovani za vojaške namene;
- n. preskusni modeli, posebej zasnovani za „razvoj“ blaga, opredeljeni v ML4, ML6, ML9 ali ML10;
- o. oprema za zaščito pred „laserskimi žarki“ (npr. zaščita za oči in senzorje), posebej zasnovana za vojaške namene;
- p. „gorivne celice“, ki niso omenjene drugje na Skupnem seznamu vojaškega blaga EU in so posebej zasnovane ali ‚prirejene‘ za vojaške namene;

Tehnični opombi:

1. Se od leta 2014 ne uporablja.
2. V ML17 izraz ‚prirejen‘ pomeni vsako strukturno, električno, mehansko ali drugo spremembo, ki nevojaškemu blagu zagotavlja vojaško zmogljivost, enakovredno blagu, ki je posebej zasnovano za vojaške namene.

ML18

‚Proizvodna‘ oprema in sestavni deli so:

- a. posebej zasnovana ali prirejena ‚proizvodna‘ oprema za ‚proizvodnjo‘ izdelkov, opredeljenih v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU, in posebej zanjo zasnovane komponente;
- b. posebej zasnovane naprave in objekti za okoljsko preskušanje in posebej zanje zasnovana oprema, in sicer za certificiranje, preverjanje primernosti ali preskušanje proizvodov, opredeljenih v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU.

Tehnična opomba:

V ML18 izraz ‚proizvodnja‘ zajema razvoj, preskušanje, izdelavo, testiranje in preverjanje.

Opomba ML18.a. in ML18.b. vključujeta naslednjo opremo:

- a. nepretrgoma delujoče naprave za nitriranje;
- b. centrifugalne preskusne aparature ali opremo, ki ima katero koli od naslednjih značilnosti:
  1. poganja jo motor ali motorji s skupno nazivno močjo nad 298 kW (400 KM);
  2. nosi lahko najmanj 113 kg tovora ali
  3. zmore centrifugalni pospešek vsaj 8 g s tovorom najmanj 91 kg;
- c. dehidracijske preše;
- d. izrivalne polžaste preše, posebej zasnovane ali prirejene za ekstrudiranje vojaških eksplozivov;
- e. rezalni stroji za ekstrudirane pogonske snovi;
- f. mešalni bobni premera najmanj 1,85 m in proizvodne zmogljivosti več kot 227 kg;
- g. kontinualni mešalniki za trdne pogonske snovi;
- h. mešalniki na napajalno energijo za drobljenje ali mletje sestavin vojaških eksplozivov;
- i. oprema za doseganje sferičnosti in hkrati enotne velikosti delcev in kovinskega prahu iz ML8.c.8.;
- j. pretvorniki konvekcijskega toka (convection current converters) za konverzijo snovi iz ML8.c.3.

ML19

Orožni sistemi z usmerjeno energijo (directed energy weapon systems – DEW), pripadajoča oprema ali oprema za protiukrepanje in preskusni modeli, naštetih spodaj, in posebej zanje zasnovane komponente:

- a. „laserski“ sistemi, posebej zasnovani za uničenje ali odvrnitev (prekinitev naloge) nasprotnikovega predmeta;
- b. sistemi z žarki delcev, ki lahko uničijo ali odvrnejo (prekinejo nalogo) nasprotnikovega predmeta;
- c. radiofrekvenčni sistemi velike moči, ki lahko uničijo ali odvrnejo (prekinejo nalogo) nasprotnikovega predmeta;
- d. oprema, posebej zasnovana za odkrivanje ali prepoznavanje sistemov, opredeljenih v ML19.a. do ML19.c., ali obrambo pred njimi;
- e. fizični preskusni sistemi za sisteme, opremo in komponente, opredeljene v ML19;
- f. „laserski“ sistemi, posebej zasnovani za povzročanje trajne slepote pri opazovanju brez ojačevalnih optičnih pripomočkov, tj. s prostim očesom ali s korekcijskimi pripomočki za vid.

Opomba 1 Orožni sistemi z usmerjeno energijo, opredeljeni v ML19, vključujejo sisteme, katerih zmogljivosti izhajajo iz kontrolirane uporabe:

- a. „laserjev“ zadostne moči, da povzročijo razdejanje, podobno razdejanju, ki ga povzroči konvencionalno strelivo;
- b. pospeševalcev delcev, ki mečejo nabit ali nevtralen žarek delcev z rušilno močjo;
- c. visokofrekvenčnih oddajnikov žarkov z visoko povprečno ali z visoko pulzirno energijo, ki ustvarjajo polja zadostne jakosti za onesposobitev elektronskih tokokrogov na oddaljenem cilju.

Opomba 2 ML19 vključuje naslednje, če je posebej zasnovano za orožne sisteme z usmerjeno energijo:

- a. opremo za ustvarjanje takoj razpoložljive energije, hrambo energije, preklapljanje, naprave za kondicioniranje energije ali naprave za upravljanje goriv;
- b. sisteme za akvizicijo ciljev ali sledenje ciljem;
- c. sisteme, s katerimi je mogoče oceniti škodo, povzročeno cilju, stopnjo uničenja ali prekinitev akcije;
- d. opremo za uravnavanje, širjenje in usmerjanje žarkov;
- e. opremo, zmožno hitrega preusmerjanja žarkov za hitro delovanje proti več ciljem hkrati;
- f. prilagodljivo optiko in konjugatorje faz (phase conjugators);
- g. injektorje toka za žarke negativnih vodikovih ionov;
- h. komponente pospeševalnika (accelerator components), „primerne za vesolje“;
- i. opremo za združevanje negativnih ionskih žarkov (negative ion beam funnelling equipment);
- j. opremo za usmerjanje in preusmerjanje visokoenergetskih ionskih žarkov;
- k. folije, „primerne za vesolje“, za nevtraliziranje žarkov negativnih vodikovih izotopov.

ML20

Kriogenska in „superprevodna“ oprema, naštetih spodaj, ter posebej zanjo zasnovane komponente in dodatki:

- a. oprema, posebej zasnovana ali konfigurirana za montažo v vozilo, ki se uporablja pri kopenskih, mornariških, zračnih ali vesoljskih vojaških posegih, ki lahko deluje med premikanjem in ki lahko ustvari ali vzdržuje temperaturo pod 103 K (– 170 °C);

Opomba ML20.a. vključuje mobilne sisteme, ki imajo ali uporabljajo dodatke ali komponente, izdelane iz nekovinskih materialov ali materialov, ki niso električno prevodni, na primer plastike ali z epoksi smolo impregniranih materialov.

- b. „superprevodna“ električna oprema (rotacijski stroji in transformatorji), posebej zasnovana ali konfigurirana za montažo v vozilo, ki se uporablja pri kopenskih, mornariških, zračnih ali vesoljskih vojaških posegih in lahko deluje med premikanjem.

Opomba ML20.b. ne zajema hibridnih homopolarnih enosmernih generatorjev z enopolnimi običajnimi kovinskimi armaturami, ki rotirajo v magnetnem polju, ustvarjenem s pomočjo superprevodnih navitij, če so ta navitja edine superprevodne komponente v generatorju.

ML21 **„Programska oprema“, in sicer:**

- a. „programska oprema“, posebej zasnovana ali prirejena za kar koli od naslednjega:
1. „razvoj“, „proizvodnjo“, upravljanje ali vzdrževanje opreme, opredeljene v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU;
  2. „razvoj“ ali „proizvodnjo“ materialov, opredeljenih v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU, ali
  3. „razvoj“, „proizvodnjo“, upravljanje ali vzdrževanje „programske opreme“, opredeljene v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU;
- b. posebna „programska oprema“, razen tista, ki je opredeljena v ML21.a., in sicer:
1. „programska oprema“, posebej zasnovana za vojaške namene in posebej zasnovana za modeliranje, simulacijo ali ocenjevanje vojaških orožnih sistemov;
  2. „programska oprema“, posebej zasnovana za vojaške namene in posebej zasnovana za modeliranje ali simulacijo vojaških operativnih scenarijev;
  3. „programska oprema“ za določanje učinkov konvencionalnega, jedrskega, kemičnega ali biološkega orožja;
  4. „programska oprema“, posebej zasnovana za vojaške namene in posebej zasnovana za poveljevalne, komunikacijske, nadzorne in obveščevalne (Command, Communications, Control and Intelligence – C³) oziroma poveljevalne, komunikacijske, nadzorne, računalniške in obveščevalne aplikacije (Command, Communications, Control, Computer and Intelligence – C⁴);
- c. „programska oprema“, ki ni opredeljena v ML21.a. ali ML21.b., posebej zasnovana ali prirejena tako, da omogoča opremi, ki ni opredeljena v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU, izpolnjevati vojaške funkcije, ki jih ima oprema, opredeljena v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU.

ML22 **„Tehnologija“, in sicer:**

- a. „tehnologija“, razen tiste iz ML22.b., ki je „potrebna“ za „razvoj“, „proizvodnjo“, delovanje, vgradnjo, vzdrževanje (preverjanje), popravilo, obnovo ali remont blaga s Skupnega seznama vojaškega blaga EU;
- b. „tehnologija“, in sicer:
1. „tehnologija“, „potrebna“ za zasnovanje, sestavljanje komponent ter delovanje, vzdrževanje in popravilo popolnih proizvodnih obratov za blago s Skupnega seznama vojaškega blaga EU, tudi če komponente teh proizvodnih obratov niso navedene;
  2. „tehnologija“, „potrebna“ za „razvoj“ in „proizvodnjo“ osebnega orožja, tudi če se uporablja v proizvodnji reprodukcij starinskega osebnega orožja;
  3. se ne uporablja od leta 2013;
OPOMBA Za „tehnologijo“, ki je bila prej opredeljena v ML22.b.3., glej ML22.a.
  4. se ne uporablja od leta 2013;
OPOMBA Za „tehnologijo“, ki je bila prej opredeljena v ML22.b.4., glej ML22.a.
  5. „tehnologija“, „potrebna“ izključno za pridajanje „biokatalizatorjev“, opredeljena v ML7.i.1., k vojaškemu nosilnim snovem in vojaškemu materialu.

Opomba 1 „Tehnologija“, „potrebna“ za „razvoj“, „proizvodnjo“, delovanje, vgradnjo, vzdrževanje (preverjanje), popravilo, obnovo ali remont blaga s Skupnega seznama vojaškega blaga EU je zajeta tudi tedaj, ko jo je mogoče uporabiti za blago, ki ni opredeljena v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU.

Opomba 2 ML22 ne zajema:

- a. „tehnologije“, ki predstavlja *nujni minimum*, potreben za vgradnjo, delovanje, vzdrževanje (preverjanje) ali popravilo blaga, ki ni nadzorovano ali katerega izvoz je bil dovoljen;
- b. „tehnologije“, ki je „splošno dostopna“, „temeljnih znanstvenih raziskav“ ali informacij, nujno potrebnih pri prijavi patentov;
- c. „tehnologije“ za magnetno indukcijo za neprekinjen pogon civilnih transportnih sredstev.

OPREDELITVE POJMOV, UPORABLJENIH V TEM SEZNAMU

Opredelitve pojmov, uporabljenih v tem seznamu, po abecednem vrstnem redu:

Opomba 1: Opredelitve veljajo za celoten seznam. Navedbe so izključno svetovalne narave in ne vplivajo na splošno uporabo opredeljenih pojmov v celotnem seznamu.

Opomba 2: Besede in izrazi s tega seznama opredelitev imajo opredeljeni pomen le, če so med „dvojnimi narekovaji“. Opredelitve pojmov med „enojnimi narekovaji“ so v tehnični opombi k zadevni točki. Sicer imajo besede in izrazi svoje splošno sprejete (slovarske) pomene.

ML7 „Agensi za obvladovanje nemirov“

Snovi, ki pod pričakovanimi pogoji uporabe za namene nadziranja nemirov pri ljudeh hitro proizvedejo senzorične motnje ali fizično nesposobnost, ki izginejo kmalu po koncu izpostavitve (solzilni plini so podzvrst „agensov za obvladovanje nemirov“).

ML11 „Avtomatizirani sistemi za poveljevanje in nadziranje“

Elektronski sistemi, prek katerih se vnašajo, obdelujejo in pošiljajo informacije, bistvene za učinkovito delovanje skupine, večje formacije, taktične formacije, enote, ladje, podenote ali orožja pod poveljstvom. To se doseže z uporabo računalniške in druge specializirane strojne opreme, zasnovane za podporo funkcijam vojaškega poveljevanja in organizacije nadzora. Glavne funkcije avtomatiziranih sistemov za poveljevanje in nadziranje so: učinkovito avtomatizirano zbiranje, kopičenje, shranjevanje in obdelava podatkov; prikaz razmer in okoliščin, ki vplivajo na pripravo in izvajanje bojnih operacij; operativni in taktični izračuni za razporeditev virov med bojne skupine ali elemente operativne ureditve bitke ali bojna razporeditev glede na misijo ali fazo operacije; priprava podatkov za oceno razmer in odločanje kadar koli med operacijo ali bitko; računalniška simulacija operacij.

ML7, 22 „Biokatalizatorji“

„Encimi“ za posebne kemične ali biokemične reakcije ali druge biološke spojine, ki se vežejo na agense za kemično bojevanje in pospešijo njihovo razgradnjo.

Tehnična opomba:

„Encimi“ pomenijo „biokatalizatorje“ za specifične kemične ali biokemične reakcije.

ML7, 22 „Biopolimeri“

Biološke makromolekule, in sicer:

- a. encimi za specifične kemične ali biokemične reakcije;
- b. „antiidiotipska“, „monoklonalna“ ali „poliklonalna“ „protitelesa“;
- c. posebej zasnovani ali posebej obdelani „receptorji“.

Tehnične opombe:

1. „antiidiotipska protitelesa“ pomenijo protitelesa, ki se vežejo na specifična mesta za vezavo antigenov drugih protiteles;
2. „monoklonalna protitelesa“ pomenijo proteine, ki se vežejo na eno antigensko mesto in jih proizvaja en sam klon celic;

3. „poliklonalna protitelesa“ pomenijo mešanico proteinov, ki se vežejo na specifičen antigen in jih proizvaja več kot en klon celic;
4. „receptorji“ pomenijo biološke makromolekularne strukture, ki so sposobne vezati ligande in katerih vezava vpliva na fiziološke funkcije.
- ML10 „Brezpilotni zrakoplov“ („UAV“)
- Kateri koli „zrakoplov“, ki zmore vzleteti ter zdržema nadzorovano leteti in navigirati brez posadke na krovu.
- ML15 „Cevi za ojačenje slike prve generacije“
- Elektrostatično usmerjene cevi, ki za ojačevalnike uporabljajo vhodne in izhodne plošče iz optičnih vlaken ali stekla, multialkalne fotokatode (S-20 ali S-25), vendar ne mikrokanalnih plošč.
- ML4, 10 „Civilni zrakoplov“
- Tisti „zrakoplovi“, ki so z oznakami navedeni v seznamih certifikatov plovnosti, ki jih objavljajo organi za civilno letalstvo v eni ali več državah članicah EU ali državah, ki sodelujejo pri Wassenaarskem sporazumu, in sicer zaradi izvajanja komercialnega civilnega zračnega prevoza na notranjih in zunanjih letalskih progah ali zaradi njihove legitimne uporabe za civilne, zasebne ali poslovne namene.
- ML8 „Dodatki“
- Snovi, ki se uporabljajo pri eksplozivnih pripravkih za izboljšanje njihovih lastnosti.
- ML8, 18 „Eksplozivi“
- Trdne, tekoče ali plinaste snovi ali mešanice snovi, ki morajo eksplodirati pri njihovi uporabi kot primarna, ojačevalna ali glavna polnila v bojnih glavah, pri rušenju ali drugih uporabah.
- ML7 „Ekspresijski vektorji“
- Nosilci (npr. plazmid ali virus), ki se uporabljajo za vnos genskega materiala v gostiteljske celice.
- ML8 „Energetski materiali“
- Snovi ali mešanice, ki kemično reagirajo, da sprostijo energijo, potrebno za njihovo predvideno uporabo. „Eksplozivi“, „pirotehnična sredstva“ in „pogonske snovi“ so podrazredi energetskih materialov.
- ML17 „Gorivna celica“
- Elektrokemična naprava, ki s porabo goriva iz zunanjega vira neposredno pretvarja kemično energijo v elektriko enosmernega toka.
- ML17 „Jedrski reaktor“
- Vključuje blago v reaktorski posodi ali neposredno pritrjeno na reaktorsko posodo, opremo, ki nadzira moč v reaktorski sredici, in komponente, ki navadno vsebujejo primarno hladilo sredice reaktorja, prihajajo v neposredni stik s tem hladilom ali ga nadzorujejo.
- ML17 „Knjižnica“ (parametrična tehnična zbirka podatkov)
- Zbirka tehničnih informacij, s katerimi je mogoče izboljšati učinkovitost zadevnih sistemov, opreme ali komponent.
- ML17 „Končne enote“
- Prijemala, „aktivne orodne enote“ in vsa druga orodja, pritrjena na osnovno ploščo na koncu roke „robotskega“ manipulatorja.

Tehnična opomba:

„Aktivne orodne enote“ so naprave za prenos gibalne sile, procesne energije ali smeri na obdelovanca.

- ML9, 19 „Laser“
Blago, ki ustvarja prostorsko in časovno koherentno svetlobo z ojačitvijo s spodbujenim oddajanjem sevanja.
- ML21 „Mikroprogram“
Zaporedje osnovnih ukazov, shranjenih v posebnem pomnilniku, katerih izvajanje steče z vnosom njegovega referenčnega ukaza v ukazni register.
- ML1 „Onesposobljeno strelno orožje“
Strelno orožje, ki je bilo s postopkom, ki ga določi nacionalni organ države članice EU ali države, ki sodeluje pri Wassenaarskem sporazumu, onesposobljeno za izstreljevanje kakršnega koli izstrelka. Ti postopki trajno spremenijo bistvene elemente strelnega orožja. Onesposobljenje strelnega orožja se lahko v skladu z nacionalnimi zakoni in predpisi potrdi s certifikatom, ki ga izda pristojni organ, in se lahko na strelnem orožju označi z žigom na enem od pomembnih delov.
- ML4, 8 „Pirotehnično(a) sredstvo(a)“
Mešanice trdnih ali tekočih goriv in oksidantov, ob vžigu katerih se sproži nadzorovana energična kemična reakcija, pri kateri naj bi nastal določen časovni zamik ali količina toplote, hrupa, dima, vidne svetlobe ali infrardečega sevanja. Piroforiki so podrazred pirotehničnih sredstev, ki ne vsebujejo oksidantov, ampak se v stiku z zrakom spontano vžgejo.
- ML8 „Pogonske snovi“
Snovi ali mešanice, ki nadzorovano kemično reagirajo, da za opravljanje mehanskega dela proizvedejo velike količine vročih plinov.
- ML22 „Potreben“
Kakor se uporablja v zvezi s „tehnologijo“, se nanaša samo na tisti delež „tehnologije“, ki je posebej nujen za doseganje ali preseganje nadzorovanih stopenj zmogljivosti, značilnosti ali funkcij. Takšna „potrebna“ „tehnologija“ je lahko skupna za različne proizvode.
- ML8 „Predhodne sestavine“
Posebne kemikalije, ki se uporabljajo pri izdelavi eksplozivov.
- ML7 „Prilagojeno za uporabo v vojni“
Vse spremembe ali izbor (kakor so spremembe čistosti, časa uporabnosti, kužnosti, lastnosti širjenja ali odpornosti proti UV sevanju), ki so zasnovani za povečanje učinkovitosti pri povzročanju smrtnih primerov med ljudmi ali živalmi, škode na opremi ali pridelkih oziroma v okolju.
- ML19 „Primerni za vesolje“
Zasnovani, proizvedeni ali potrjeni z uspešnim testiranjem za delovanje na višini nad 100 km nad površjem Zemlje.
Opomba: Če se s testiranjem ugotovi, da je posamezna naprava „primerna za vesolje“, to še ne pomeni, da so tudi druge naprave iz iste proizvodne linije ali serije modelov prav tako „primerne za vesolje“, če niso posamično testirane.
- ML21 „Program“
Sosledje ukazov za izvedbo procesa, ki ima takšno obliko oziroma se lahko pretvori v takšno obliko, da ga lahko izvede računalnik.

- ML21 „Programska oprema“
- Zbirka enega ali več „programov“ ali „mikroprogramov“, nameščenih na katerem koli otipljivem izraznem mediju.
- ML18, 21, 22 „Proizvodnja“
- Pomeni vse faze proizvodnje, kot so: proizvodni inženiring, izdelava, integracija, sestavljanje (montaža), nadzor, preskušanje, zagotavljanje kakovosti.
- ML21, 22 „Razvoj“
- Povezan je z vsemi fazami pred serijsko proizvodnjo, na primer: snovanjem, raziskovanjem zasnov, analizo zasnov, koncepti zasnov, sestavo in preskušanjem prototipov, shemami pilotske proizvodnje, podatki o zasnovi, procesu preoblikovanja podatkov o zasnovi v proizvod, zasnovo konfiguracije, zasnovo integriranja, postavitvami.
- ML17 „Robot“
- Manipulacijski mehanizem za stalne ali sporadične delovne operacije, ki lahko uporablja senzorje in ki:
- je večfunkcionalen;
  - je sposoben nameščanja ali usmerjanja materiala, delov, orodij ali posebnih naprav z uporabo različnih gibov v tridimenzionalnem prostoru;
  - vsebuje tri ali več servo naprav z zaprto ali odprto zanko, ki lahko vključujejo tudi stopenjske motorje, in
  - ima „uporabniku dostopno programirljivost“ z metodo pokažem-ponovi ali prek elektronskega računalnika, ki je lahko tudi programirljivi logični krmilnik, tj. ne potrebuje mehanskih posegov.
- Opomba: Zgornja opredelitev ne zajema naslednjih naprav:
- manipulacijski mehanizmi, ki se krmilijo le ročno/prek teleoperaterja;
  - manipulacijski mehanizmi s stalnim zaporedjem gibov; to so avtomatsko gibajoče se naprave, delujoče v skladu z mehansko določenimi programiranimi gibi. Program je mehansko omejen z vnaprej določenimi zaporami, kot so zatiči ali naperki. Zaporedje gibov in izbor poti ali kotov nista spremenljiva ali zamenljiva z mehanskimi, elektronskimi ali električnimi sredstvi;
  - manipulacijski mehanizmi z mehansko krmiljenim spremenljivim zaporedjem gibov, ki so avtomatsko gibajoče se naprave, delujoče v skladu z mehansko določenimi programiranimi koraki. Program je mehansko omejen z določenimi, vendar nastavljivimi zaporami, kot so zatiči ali naperki. Zaporedje gibov in izbor poti ali kotov sta spremenljiva v okviru fiksiranega programskega vzorca. Spremembe ali priredbe programskega vzorca (npr. menjave zatičev ali izmenjave naperkov) na eni ali več oseh gibanja se izvajajo le prek mehanskih operacij;
  - manipulacijski mehanizmi brez servo nadzora s spremenljivim zaporedjem gibov, ki so avtomatsko gibajoče se naprave, delujoče v skladu z mehansko določenimi programiranimi gibi. Program je spremenljiv, vendar si koraki sledijo le po binarnem signalu iz mehansko določenih električnih binarnih naprav ali nastavljivih zapor;
  - skladalni žerjavi, opredeljeni kot kartezijski koordinatni manipulacijski sistemi, proizvedeni kot sestavni del navpičnega sklopa skladiščnih košar in zasnovani tako, da omogočajo dostop do vsebine teh košar z namenom vstavljanja ali odnašanja te vsebine.
- ML22 „Splošno dostopna“
- To pomeni „tehnologijo“ ali „programsko opremo“, ki je dostopna brez kakršnih koli omejitev njene nadaljnje distribucije.
- Opomba: Avtorske omejitve ne pomenijo, da ta „tehnologija“ ali „programska oprema“ ne bi bila „splošno dostopna“.

- ML20 „Superprevodni“
- Se nanaša na materiale (tj. kovine, zlitine ali spojine), ki lahko izgubijo vso električno upornost (tj. ki lahko ohranijo neskončno električno prevodnost in prevajajo zelo velike električne tokove, ne da bi pri tem prišlo do joulskega segrevanja).
- „Kritična temperatura“ (včasih navedena tudi kot temperatura prehoda) določene „superprevodne“ snovi je temperatura, pri kateri ta snov izgubi vso upornost za pretok enosmernega električnega toka.
- Tehnična opomba:
- Za „superprevodno“ stanje vsakega materiala so značilni „kritična temperatura“, kritično magnetno polje, ki je funkcija temperature, in kritična tokovna gostota, ki je obenem funkcija magnetnega polja in temperature.
- ML22 „Tehnologija“
- Specifične informacije, potrebne za „razvoj“, „proizvodnjo“ ali delovanje, namestitve, vzdrževanje, preverjanje, popravilo, podroben pregled ali prenovitev proizvoda. Te informacije so v obliki tehničnih podatkov ali tehnične pomoči. „Tehnologija“, določena za Skupni seznam vojaškega blaga EU, je opredeljena v ML22.
- Tehnične opombe:
1. ‚Tehnični podatki‘ so lahko v obliki shem, načrtov, diagramov, modelov, formul, tabel, tehničnih zasnov in specifikacij, priločnikov in navodil, natisnjenih ali posnetih na druge medije ali naprave, kot so diskete, trakovi ali bralni pomnilniki.
  2. ‚Tehnična pomoč‘ je lahko v obliki napotkov, posebnih strokovnih znanj, usposabljanja, prenašanja delovnih izkušenj in svetovanja. ‚Tehnična pomoč‘ lahko vključuje prenos ‚tehničnih podatkov‘.
- ML22 „Temeljne znanstvene raziskave“
- Eksperimentalno ali teoretično delo, ki se opravlja predvsem zaradi pridobivanja novih spoznanj o temeljnih načelih pojavov ali dejstev, ki jih je mogoče opazovati, in ni prvenstveno usmerjeno v specifičen praktičen namen ali cilj.
- ML11 „Vesoljska plovila“
- Aktivni in pasivni sateliti in vesoljske sonde.
- ML13 „Vlakneni ali nitasti materiali“
- Vključujejo:
- a. kontinualne monofilamente;
  - b. kontinualno prejo in rovinge;
  - c. trakove, tkanine, neurejene štrene in kite;
  - d. razcepljena vlakna, speta vlakna in koherentne vlaknene prevleke;
  - e. monokristalinske ali polikristalinske laske kakršne koli dolžine;
  - f. pulpo iz aromatskih poliamidov.
- ML10 „Vozila, lažja od zraka“
- Baloni in „zračne ladje“, ki za vzlet potrebujejo vroč zrak ali pline, lažje od zraka, npr. helij ali vodik.
- ML10 „Zračna ladja“
- Zrakoplov na motorni pogon, katerega vzgon zagotavlja plin (običajno helij, v preteklosti vodik) in ki je lažji od zraka.

ML8, 10, 14 „Zrakoplov“

Leteča naprava s fiksnimi krili, z gibljivimi krili, rotacijskimi krili (helikopter), nagibnim rotorjem ali nagibnimi krili.
